VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69
THỨ TƯ
13.5.2026 (27.3 Bính Ngọ)
Số 57 (4348)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Đại đoàn kết toàn dân tộc là năng lực phát triển quốc gia

[2]

KHAI MẠC TUẦN VĂN HÓA VIỆT NAM TẠI LÀO NĂM 2026:

Hương sắc Việt tỏa sáng tình hữu nghị giữa hai nước

● **Ký kết Chương trình hợp tác văn hóa, du lịch Việt Nam - Lào giai đoạn 2026-2030**

[8+9]

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào Suanesavanh Vignaket tặng hoa chúc mừng Tổng đạo diễn chương trình nghệ thuật *Hương sắc Việt* và các nghệ sĩ Ảnh: N.TRUNG

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Cái giá của sự buông thả

● **TUẤN ĐÔNG**

Liên tiếp những vụ việc nghệ sĩ vướng ma túy cho thấy, chỉ một "vết trượt" cũng đủ làm sụp đổ hình ảnh, sự nghiệp và niềm tin công chúng. Đằng sau mỗi scandal không đơn thuần là cú ngã của một cá nhân, mà còn đặt ra câu hỏi về trách nhiệm xã hội của người nổi tiếng trong thời đại sức ảnh hưởng có thể lan tới hàng triệu người.

Showbiz Việt những năm gần đây chứng kiến không ít cú ngã gây chấn động vì chất cấm.

(Xem tiếp trang 13)

TRIỂN KHAI NGHỊ QUYẾT SỐ 28 CỦA QUỐC HỘI VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Xây dựng chính sách hỗ trợ, thu hút đoàn phim quốc tế

[7]

Siết chặt thực thi bảo vệ bản quyền

[10]

TỪ CÂU CHUYỆN CỦA CA SĨ, DIỄN VIÊN MIU LÊ:

Khi hào quang che mờ giới hạn đạo đức

[13]

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Đại đoàn kết toàn dân tộc là năng lực phát triển quốc gia

Sáng qua 12.5, tại Trung tâm Hội nghị Quốc gia (Hà Nội), Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ XI, nhiệm kỳ 2026-2031 đã chính thức khai mạc. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo Đại hội.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Đại hội **Ảnh: TTXVN**

Phát biểu chỉ đạo Đại hội, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhấn mạnh, Đại hội đại biểu toàn quốc MTTQ Việt Nam lần thứ XI là dấu mốc mở đầu chặng đường phát triển mới của Mặt trận, với vị thế mới, mô hình tổ chức mới, yêu cầu nhiệm vụ mới. Đại hội cần xác định rõ MTTQ Việt Nam phải làm gì, làm như thế nào để tiếp tục là nơi hội tụ lòng dân, phản ánh ý dân, bảo vệ lợi ích chính đáng của dân, kết nối sức dân, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

Không để ý kiến chính đáng của nhân dân rơi vào im lặng

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước khẳng định, lịch sử dân tộc ta đã chứng minh chân lý khi dân tộc ta đoàn kết, lòng dân quy tụ, ý chí toàn dân thống nhất, thì đất nước vượt qua mọi khó khăn, chiến thắng mọi kẻ thù, làm nên những kỳ tích mang tính vĩnh cửu. Đại đoàn kết toàn dân tộc là truyền thống quý báu, là đường lối chiến lược của Đảng, là cội nguồn sức mạnh Việt Nam... Trong kỷ nguyên mới, đại đoàn kết toàn dân tộc không chỉ là truyền thống tinh thần, mà còn là năng lực phát triển quốc gia; là sức mạnh để khơi thông nguồn lực, giải phóng sức sáng tạo, tạo đồng thuận xã hội, bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa. Đoàn kết trong giai đoạn mới là biết tôn trọng những khác biệt hợp pháp, chính đáng; giải quyết hài hòa lợi ích; lấy mục tiêu chung của quốc gia, dân tộc làm điểm tương đồng; lấy khát vọng xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc làm ngọn cờ quy tụ mọi người Việt Nam yêu nước.

Trong thời gian qua, dù nhiệm kỳ được rút ngắn, nhưng Mặt trận các cấp và các tổ chức thành viên đã nỗ lực rất lớn, đạt được nhiều kết quả quan trọng. Thực hiện chỉ đạo của Trung ương, Mặt trận đã khẩn trương sắp xếp, kiện toàn tổ chức, bộ máy, chuẩn bị Đại hội lần thứ XI chu đáo, trách nhiệm; đồng thời từng bước vận hành theo mô hình mới, giữ vững hoạt động, bảo đảm ổn định, thông suốt. Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước ghi nhận, nhiệt liệt chúc mừng và biểu dương những kết quả quan trọng mà MTTQ Việt Nam các cấp, các tổ chức thành viên, đội ngũ cán bộ làm công tác Mặt trận, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân đã đạt được trong thời gian qua.

Bên cạnh những kết quả đạt được, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ công tác Mặt trận vẫn còn những hạn chế, bất cập. Những hạn chế đó cần được nhìn thẳng, nói thật, đánh giá đúng và có giải pháp khắc phục căn cơ. Mặt trận không thể mạnh nếu xa dân; không thể đổi mới nếu chỉ là lời văn trong nghị quyết; không thể đại diện cho nhân dân nếu không nghe được tiếng nói thật của nhân dân và nói dân không hiểu; không thể giám sát, phản biện có chất lượng nếu thiếu bản lĩnh, thiếu dữ liệu, thiếu chuyên gia và thiếu cơ chế theo đến cùng các kiến nghị chính đáng. Trong nhiệm kỳ 2026 - 2031, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhấn mạnh năm nhóm nhiệm vụ trọng tâm.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ, quán triệt sâu sắc quan điểm "Dân là gốc", nhân dân là chủ thể, là trung tâm của công cuộc đổi mới, phát triển, là nguyên tắc xuyên suốt trong hoạt động của công tác Mặt trận. Mọi chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, mọi chương trình, phong trào, cuộc vận động của Mặt trận đều phải xuất phát từ nhu cầu, nguyện vọng, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; hướng tới mục tiêu nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và hạnh phúc của nhân dân. Mặt trận phải lấy nhân dân làm trung tâm trong mọi hoạt động; dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước, xây dựng hệ thống chính trị; phát huy quyền làm chủ của nhân dân; thực hiện thực chất phương châm "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng". Mặt trận vừa phải đưa chủ trương đúng của Đảng, chính sách đúng của Nhà nước đến với nhân dân, vừa phải đưa tiếng nói, nguyện vọng, sáng kiến, bức xúc chính đáng của nhân dân đến với Đảng, Nhà nước.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước lưu ý, đổi mới phương thức tập hợp, vận động, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc. Xã hội đang thay đổi nhanh, vì vậy phương thức vận động, tập hợp nhân dân cũng phải đổi mới. Không thể chỉ vận động bằng hội nghị, văn bản, khẩu hiệu; phải vận động bằng đối thoại, thuyết phục, lợi ích thiết thực, sự gương mẫu, kết quả cụ thể và khả năng giải quyết những vấn đề nhân dân quan tâm. Mỗi chương trình, phong trào, cuộc vận động của Mặt trận cần chuyển mạnh từ phát động chung sang tổ chức thực hiện cụ thể; từ khẩu hiệu sang kết quả; từ hình thức sang thực chất; bảo đảm dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm; rõ mục tiêu, rõ trách nhiệm, rõ thời hạn; đo được kết quả, đo được tác động đối với đời sống nhân dân. Mặt trận không làm thay Nhà nước, không làm thay các tổ chức thành viên, càng không được hành chính hóa hoạt động của mình. Mặt trận phải làm đúng vai trò nòng cốt chính trị: Quy tụ, hiệp thương, điều phối, giám sát, phản biện, chăm lo, bảo vệ và phát huy sức mạnh nhân dân. Trong mô hình tổ chức mới, tổ chức có thể tinh gọn hơn, nhưng sức tập hợp phải rộng hơn; bộ máy có thể ít tầng nấc hơn, nhưng hoạt động phải gần dân hơn.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị, nâng cao chất lượng giám sát, phản biện xã hội, tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước. Giám sát, phản biện xã hội là chức năng rất quan trọng của MTTQ Việt Nam. Giám sát phải chọn đúng vấn đề nhân dân quan tâm, xã hội bức xúc, chính sách có tác động lớn đến đời sống người dân. Phản biện xã hội phải được thực hiện từ sớm, từ xa, ngay trong quá trình hình thành chủ trương, chính sách; không chỉ góp ý câu chữ, mà phải góp ý về mục tiêu chính sách, tác động xã hội, tính khả thi, nguồn lực thực hiện và lợi ích của nhân dân. "Phản biện xã hội không phải để làm khó cơ quan nhà nước, mà để chính sách đúng hơn, sát dân hơn, minh bạch hơn, khả thi hơn, nhân văn hơn. Muốn vậy, Mặt trận phải nâng cao bản lĩnh, chất lượng và phương pháp giám sát, phản biện; huy động tốt hơn chuyên gia, nhà khoa học, luật gia, trí thức, doanh nhân, người có uy tín; dựa trên dữ liệu, khảo sát xã hội và tiếng nói từ cơ sở. Đặc biệt, phải có cơ chế theo dõi đến cùng việc giải quyết kiến nghị sau giám sát, phản biện; không để kiến nghị của Mặt trận chỉ dừng lại ở báo cáo, không để ý kiến chính đáng của nhân dân rơi vào im lặng", Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh.

Làm cho niềm tin của nhân dân trở thành nền tảng vững chắc

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước yêu cầu, chăm lo lợi ích thiết thực của nhân dân, củng cố đồng thuận xã hội từ cơ sở. Đồng thuận xã hội không phải là sự im lặng hình thức, mà phải được xây dựng trên nền tảng dân chủ, lắng nghe, đối thoại, giải quyết hài hòa lợi ích và bảo vệ quyền lợi chính đáng của nhân dân. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước gợi mở, xây dựng Mặt trận hiện đại: Tổ chức thông suốt, cán bộ gần dân, chuyển đổi số thực chất, có tầm nhìn dài hạn. Sau khi vận hành mô hình tổ chức mới, MTTQ Việt Nam cần chủ động rà soát, tổng kết, đánh giá thực chất những kết quả đạt được, những khó khăn, vướng mắc, điểm nghẽn trong cơ chế phối hợp, phân công nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, quan hệ giữa Mặt trận với các tổ chức thành viên; kịp thời tham mưu, đề xuất hoàn thiện thể chế, bảo đảm hệ thống Mặt trận hoạt động thông suốt, hiệu quả, không chồng chéo, không hành chính hóa, không làm thay.

Cán bộ Mặt trận phải có bản lĩnh chính trị, có tâm với dân, có uy tín trong cộng đồng, có kỹ năng vận động, đối thoại, thuyết phục, phản biện, xử lý tình huống; không được xa dân, không thể chỉ làm việc qua báo cáo; phải đi đến nơi, nghe đến cùng, nói đúng sự thật, kiến nghị đúng chỗ, theo đến cùng kết quả; cần vận hành hiệu quả các nền tảng số để nhân dân có thể phản ánh, kiến nghị, góp ý mọi lúc, mọi nơi; phát triển Cổng Mặt trận số 24/7, tổ chức "Tháng nghe dân nói", triển khai Bộ chỉ số niềm tin xã hội cấp tỉnh. Đồng thời, Mặt trận cần coi nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về đại đoàn kết toàn dân tộc, dân chủ xã hội chủ nghĩa, quyền làm chủ của nhân dân là nhiệm vụ quan trọng; tham mưu xây dựng và triển khai Chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc đến năm 2035, tầm nhìn đến năm 2045; làm rõ hơn cơ sở, nguyên tắc, phương thức và cơ chế phát huy sức mạnh nhân dân, sức mạnh văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam.

Để MTTQ Việt Nam hoàn thành tốt nhiệm vụ, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đề nghị các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền các cấp tiếp tục nhận thức sâu sắc hơn nữa về vị trí, vai trò của Mặt trận; thật sự tôn trọng, lắng nghe, phối hợp và tạo điều kiện để Mặt trận thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó. Ý kiến giám sát, phản biện, kiến nghị của Mặt trận phải được coi là kênh quan trọng để hoàn thiện lãnh đạo, quản lý, điều hành. Cấp ủy, chính quyền phải có trách nhiệm tiếp thu, giải trình, phản hồi rõ ràng. Đồng thời, Mặt trận cũng phải nâng cao chất lượng kiến nghị; nói đúng, nói trúng, nói có căn cứ, nói vì lợi ích chung, nói trên tinh thần xây dựng và theo dõi đến cùng việc giải quyết.

Ngay sau Đại hội, Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam, Mặt trận các cấp và các tổ chức thành viên khẩn trương cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội thành chương trình, kế hoạch hành động cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm, rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, rõ thời hạn, rõ kết quả; làm sao để tinh thần Đại hội không chỉ nằm trong văn kiện, mà đi vào từng khu dân cư, từng tổ chức thành viên, từng phong trào, từng việc làm thiết thực vì nhân dân...

Nhắc lại lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu: "Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Trong thế giới không gì mạnh bằng lực lượng đoàn kết của nhân dân", Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh, luôn khắc ghi lời dạy đó; làm cho đoàn kết trở thành sức mạnh; làm cho dân chủ trở thành động lực; làm cho niềm tin của nhân dân trở thành nền tảng vững chắc của đất nước.

P.V (tổng hợp)

Khi lòng dân là điểm tựa, đất nước sẽ đi xa

PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Đại hội đại biểu toàn quốc MTTQ Việt Nam lần thứ XI, nhiệm kỳ 2026-2031, gợi mở một thông điệp lớn cho chặng đường phát triển mới của đất nước: Mọi chủ trương đúng đắn, mọi cải cách mạnh mẽ, mọi khát vọng phồn vinh, hùng cường chỉ có thể trở thành hiện thực khi được đặt trên nền tảng vững chắc của lòng dân, niềm tin của nhân dân và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc.

Có những thời điểm trong lịch sử, một dân tộc phải tự hỏi đâu là nguồn sức mạnh sâu xa nhất giúp mình vượt qua thử thách, đứng vững trước biến động và đi tới tương lai. Với Việt Nam, câu trả lời ấy luôn bắt đầu từ nhân dân. Không phải ngẫu nhiên mà trong bài phát biểu tại Đại hội đại biểu toàn quốc MTTQ Việt Nam lần thứ XI, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhiều lần nhấn mạnh đến lòng dân, ý dân, sức dân, niềm tin của nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đó không chỉ là sự khẳng định một truyền thống quý báu, mà còn là một chỉ dẫn có ý nghĩa chiến lược cho kỷ nguyên phát triển mới của đất nước.

Một thông điệp rất đáng suy ngẫm

Lịch sử dân tộc ta đã chứng minh rất rõ, khi lòng dân quy tụ, khi ý chí toàn dân thống nhất, khi mỗi người Việt Nam cùng hướng về một mục tiêu chung, đất nước có thể vượt qua những thử thách tưởng như không thể vượt qua. Điểm rất mới và rất sâu sắc trong bài phát biểu là đại đoàn kết toàn dân tộc không chỉ được nhìn nhận như một truyền thống tinh thần, mà còn là một năng lực phát triển quốc gia. Trong giai đoạn trước, đoàn kết giúp dân tộc ta giữ nước, dựng nước, vượt qua chiến tranh, đói nghèo, bao vây, cấm vận. Trong kỷ nguyên mới, đoàn kết còn là sức mạnh để khơi thông nguồn lực, giải phóng sức sáng tạo, tạo đồng thuận xã hội, củng cố niềm tin, bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa và đưa đất nước tiến nhanh hơn, bền vững hơn trên con đường phát triển.

Điều đó cho thấy, lòng dân không chỉ là một khái niệm chính trị hay đạo lý, mà là một nguồn lực đặc biệt của quốc gia. Một đất nước muốn phát triển nhanh cần vốn, công nghệ, nhân lực, thể chế và hạ tầng. Nhưng một đất nước muốn phát triển bền vững, muốn đi qua những biến động lớn của thời đại mà không đứt gãy, muốn biến khát vọng thành hành động, thì nhất thiết phải có niềm tin xã hội. Niềm tin ấy bắt đầu từ việc người dân cảm thấy mình được lắng nghe, được tôn trọng, được bảo vệ, được tham gia và được thụ hưởng thành quả phát triển. Bởi vậy, đặt "lòng dân" vào trung tâm của kỷ nguyên phát triển mới trước hết là đặt nhân dân vào trung tâm của mọi chủ trương, chính sách và hành động. "Dân là gốc" không thể chỉ là một khẩu hiệu đẹp, mà phải trở thành nguyên tắc vận hành của hệ thống chính trị. Mọi chính sách phải xuất phát từ nhu cầu, nguyện vọng, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân. Mọi phong trào, cuộc vận động phải hướng tới việc nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và hạnh phúc của nhân dân. Mọi đổi mới tổ chức bộ máy phải được đo cuối cùng bằng việc phục vụ nhân dân tốt hơn.

Một trong những điểm đáng chú ý nhất trong bài phát biểu là yêu cầu đánh giá "hiệu quả công tác Mặt trận không chỉ bằng số cuộc họp, số văn bản, số phong trào, số lễ phát động, mà bằng niềm tin của nhân dân, sự hài lòng của nhân dân, mức độ tham gia của nhân dân, khả năng bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, và kết quả cụ thể trong việc làm cho đời sống nhân dân ngày càng tốt đẹp hơn". Đây là sự chuyển đổi rất quan trọng về tư duy quản trị. Từ chỗ coi trọng hình thức, quy trình, báo cáo, chúng ta phải chuyển mạnh sang coi trọng kết quả thực chất, tác động xã hội và cảm nhận của người dân. Thực tiễn cho thấy, có những phong trào phát động rất rầm rộ nhưng sức lan tỏa không sâu; có những chương trình được báo cáo rất đầy đủ nhưng người dân chưa cảm nhận rõ sự thay đổi; có những chính sách đúng về mục tiêu nhưng khi đi vào đời sống lại vướng mắc, chậm trễ, thiếu đồng bộ. Vì vậy, lời nhắc "Mặt trận không thể mạnh nếu xa dân; không thể đổi mới nếu chỉ là lời văn trong nghị quyết; không thể đại diện cho nhân dân nếu không nghe được tiếng nói thật của nhân dân" là một thông điệp rất đáng suy ngẫm. Nó không chỉ dành cho Mặt trận, mà cho toàn bộ hệ thống chính trị trong hành trình đổi mới phương thức phục vụ nhân dân.

Muốn tạo đồng thuận, không thể chỉ kêu gọi một chiều

Xã hội hôm nay đã khác trước rất nhiều. Người dân không chỉ hiện diện trong những không gian cộng đồng truyền thống như làng xã, khu phố, tổ dân cư, mà còn trong khu công nghiệp, khu nhà trọ công nhân, cộng đồng nghề nghiệp, hiệp hội doanh nghiệp, không gian mạng, cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài và nhiều nhóm xã hội mới. Cách người dân tiếp cận thông tin, bày tỏ chính kiến, tham gia đời sống xã hội cũng thay đổi rất nhanh. Vì vậy, nếu phương thức tập hợp, vận động nhân dân vẫn chỉ dựa vào hội nghị, văn bản, khẩu hiệu, thì sẽ khó theo kịp nhịp sống mới.

Muốn gần dân, phải có cách đến với dân phù hợp hơn. Muốn nghe dân, phải có kênh để dân nói thật. Muốn dân tin, phải có cơ chế phản hồi rõ ràng, xử lý đến nơi đến chốn những kiến nghị chính đáng của dân. Muốn tạo đồng thuận, không thể chỉ kêu gọi một chiều, mà phải đối thoại, thuyết phục, giải quyết hài hòa lợi ích và chứng minh bằng kết quả cụ thể. Đồng thuận xã hội không phải là sự im lặng hình thức, càng không phải là việc né tránh khác biệt. Đồng thuận bền vững phải được xây dựng trên nền dân chủ, lắng nghe, tôn trọng, minh bạch và công bằng. Chính ở đây, vai trò của MTTQ Việt Nam trở nên đặc biệt quan trọng. Mặt trận là nơi hội tụ lòng dân, phản ánh ý dân, bảo vệ lợi ích chính đáng của dân, kết nối sức dân và phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc. Trong kỷ nguyên mới, Mặt trận không chỉ là tổ chức vận động phong trào, mà phải là thiết chế kiến tạo đồng thuận xã hội. Mặt trận vừa phải đưa chủ trương đúng của Đảng, chính sách đúng của Nhà nước đến với nhân dân, vừa phải đưa tiếng nói, nguyện vọng, sáng kiến và cả những bức xúc chính đáng của nhân dân đến với Đảng, Nhà nước.

Muốn làm tốt vai trò đó, công tác giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận phải được nâng lên một tầm cao mới. Giám sát phải chọn đúng những vấn đề nhân dân quan tâm, xã hội bức xúc, chính sách có tác động lớn đến đời sống. Phản biện phải được thực hiện từ sớm, từ xa, ngay trong quá trình hình thành chủ trương, chính sách; không chỉ góp ý câu chữ, mà phải góp ý về mục tiêu, tác động xã hội, tính khả thi, nguồn lực thực hiện và lợi ích của nhân dân. Phản biện không phải để làm khó cơ quan nhà nước, mà để chính sách đúng hơn, sát dân hơn, minh bạch hơn, khả thi hơn và nhân văn hơn. Một chính sách chỉ thật sự có sức sống khi chính sách ấy đi vào đời sống, được người dân hiểu, đồng thuận, tham gia và thụ hưởng. Nếu những kiến nghị sau giám sát, phản biện không được theo dõi đến cùng, nếu tiếng nói chính đáng của nhân dân rơi vào im lặng, thì niềm tin sẽ bị bào mòn. Ngược lại, khi người dân thấy tiếng nói của mình được lắng nghe, kiến nghị của mình được phản hồi, quyền lợi của mình được bảo vệ, họ sẽ tin tưởng hơn, gắn bó hơn và có trách nhiệm hơn với cộng đồng, với đất nước.

Các đại biểu dự Đại hội chăm chú lắng nghe phát biểu chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm
Ảnh: TTXVN

Muốn giữ được lòng dân, phải lắng nghe dân thật, chăm lo cho dân thật

Bài phát biểu cũng đặt ra yêu cầu xây dựng một Mặt trận hiện đại, trong đó chuyển đổi số phải thực chất. Điều này rất đáng chú ý, bởi trong thời đại số, lòng dân không chỉ được lắng nghe qua các cuộc tiếp xúc trực tiếp, mà còn qua những dòng chảy thông tin trên không gian mạng, qua dữ liệu xã hội, qua phản ánh, kiến nghị, góp ý hằng ngày của người dân. Những định hướng như Cổng Mặt trận số 24/7, "Tháng nghe dân nói", Bộ chỉ số niềm tin xã hội cấp tỉnh nếu được triển khai nghiêm túc sẽ tạo ra những kênh mới để Mặt trận gần dân hơn, nghe dân rộng hơn, phản hồi dân nhanh hơn và giám sát việc giải quyết kiến nghị của dân minh bạch hơn.

Tuy nhiên, công nghệ chỉ là công cụ. Cốt lõi của công tác Mặt trận vẫn là con người. Cán bộ Mặt trận phải là những người có bản lĩnh, có tâm với dân, có uy tín trong cộng đồng, có kỹ năng vận động, đối thoại, thuyết phục, phản biện và xử lý tình huống. Không thể làm công tác Mặt trận chỉ bằng báo cáo. Không thể gần dân nếu ngại đi cơ sở. Không thể đại diện cho dân nếu không dám nghe những điều dân bức xúc. Không thể bảo vệ quyền lợi chính đáng của dân nếu thiếu bản lĩnh và thiếu trách nhiệm theo đến cùng sự việc.

Đặt lòng dân vào trung tâm cũng có nghĩa là chăm lo lợi ích thiết thực của nhân dân. Đại đoàn kết không thể bền vững nếu đời sống của người dân còn nhiều khó khăn, nếu người yếu thế không được nâng đỡ, nếu những nhóm dễ bị tổn thương không được bảo vệ, nếu khoảng cách phát triển giữa các vùng miền, tầng lớp không được thu hẹp. Các hoạt động an sinh, chăm lo người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn, đồng bào dân tộc thiểu số, đồng bào tôn giáo, công nhân, nông dân, phụ nữ, thanh niên, người cao tuổi, trẻ em, người khuyết tật, người Việt Nam ở nước ngoài gặp khó khăn… cần được triển khai công khai, minh bạch, đúng đối tượng, không chỉ hỗ trợ trước mắt mà còn hướng tới sinh kế bền vững, kỹ năng, việc làm, giáo dục, y tế và khả năng tự vươn lên. Trong kỷ nguyên phát triển mới, đất nước ta đang đứng trước những cơ hội rất lớn, nhưng cũng đối diện nhiều thách thức mới. Chúng ta có khát vọng đến năm 2030 và tầm nhìn 2045. Chúng ta đang đổi mới mô hình tổ chức, tinh gọn bộ máy, thúc đẩy chuyển đổi số, phát triển khoa học công nghệ, xây dựng nền kinh tế hiện đại, phát huy văn hóa và con người Việt Nam. Nhưng mọi chiến lược lớn ấy đều cần một nền tảng sâu xa: Niềm tin của nhân dân. Không có niềm tin, cải cách sẽ thiếu động lực. Không có đồng thuận, phát triển sẽ gặp lực cản. Không có sự tham gia của nhân dân, mọi mục tiêu dù lớn đến đâu cũng khó trở thành hiện thực trọn vẹn.

Vì vậy, thông điệp từ bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm có ý nghĩa rất sâu sắc: Muốn đất nước phát triển bền vững, phải giữ được lòng dân; muốn giữ được lòng dân, phải lắng nghe dân thật, chăm lo cho dân thật, bảo vệ quyền lợi chính đáng của dân thật; muốn phát huy sức mạnh đại đoàn kết, phải làm cho mỗi người dân thấy mình là chủ thể của công cuộc đổi mới, là người tham gia kiến tạo tương lai đất nước, chứ không chỉ là người thụ hưởng thành quả phát triển. ■

Ấn Độ tài trợ xây dựng Trung tâm Thông tin Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn

Bài, ảnh: KHÁNH CHI - ÁNH DƯƠNG

Việc Chính phủ Ấn Độ hỗ trợ thực hiện dự án Trung tâm Thông tin Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn không chỉ giúp bảo tồn bền vững các giá trị di sản mà còn là minh chứng cho mối quan hệ hữu nghị tốt đẹp và dài lâu giữa hai quốc gia.

Ban Quản lý Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn (TP Đà Nẵng) thông tin, Chính phủ Ấn Độ đã chấp thuận bổ sung hạng mục Trung tâm Thông tin Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn vào nội dung phê duyệt Báo cáo Dự án chi tiết (DPR) đối với các nhóm tháp E, F tại khu di sản này. Việc triển khai hạng mục này sẽ tuân thủ theo các phương thức và quy trình hiện hành của Cơ quan Khảo sát Khảo cổ học Ấn Độ (ASI).

Theo nội dung Công hàm số NV/HAN/511/2026 ngày 24.4.2026 của Đại sứ quán Ấn Độ gửi UBND TP Đà Nẵng, Chính phủ Ấn Độ sẽ bổ sung hạng mục trên với mức kinh phí dự kiến hơn 120 triệu rupee vào Báo cáo Dự án chi tiết (DPR) của nhóm tháp E và F giai đoạn 2025 – 2029. Trung tâm Thông tin Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn sẽ được xây dựng trên ngọn đồi thấp (đối diện Nhà trưng bày Mỹ Sơn), dự án dự kiến triển khai trong năm 2027. Đây sẽ là nơi giới thiệu toàn bộ quá trình hợp tác, hỗ trợ của Chính phủ Ấn Độ và các chuyên gia trong việc bảo tồn, trùng tu các nhóm tháp A, K, H, E, F; cũng như trưng bày các hiện vật thu thập được trong quá trình bảo tồn các di sản Mỹ Sơn từ năm 2017 đến năm 2029.

Dự án hợp tác giữa Chính phủ nước CHXHCN Việt Nam và Chính phủ Cộng hòa Ấn Độ chia làm hai giai đoạn. Giai đoạn 1, từ 2017-2022 bảo tồn, trùng tu nhóm A, H và K; Giai đoạn 2 dự kiến từ 2025-2029 bảo tồn trùng tu nhóm E-F. Theo Bản ghi nhớ ngày 28.10.2014 giữa Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Ấn Độ về việc "Bảo tồn, tôn tạo Di sản văn hóa thế giới Khu đền tháp Mỹ Sơn", từ năm 2017-2022, Chính phủ Ấn Độ tài trợ khoảng 2,2 triệu USD giúp Mỹ Sơn bảo tồn, trùng tu thành công các nhóm tháp K, H, A. Đây là những nhóm kiến trúc bị tàn phá nặng nề do thời gian và chiến tranh. Quá trình thực hiện dự án diễn ra trong thời gian dài, gặp nhiều trở ngại do ảnh hưởng của 2 năm dịch Covid-19.

Giai đoạn 2025-2029, Chính phủ Ấn Độ tiếp tục hỗ trợ triển khai bảo tồn, trùng tu các nhóm tháp E-F tại Mỹ Sơn

Dự án đã hoàn thành việc trùng tu, gia cố bảo tồn các khu tháp K, H, A, trong đó có kiến trúc A1 là kiệt tác Mỹ Sơn đã được gia cố, chống xuống cấp và phục nguyên các mảng tường tháp, công trình kiến trúc được ổn định bền vững, trả lại dáng dấp ban đầu. Dự án đã khơi thông hệ thống thoát nước, khắc phục tình trạng ứ đọng nước bên trong các nhóm tháp, gia cố các tường bao bảo vệ xung quanh. Phát hiện khoảng 734 hiện vật có giá trị phục vụ công tác trưng bày và nghiên cứu lịch sử văn hóa Chămpa. Đặc biệt, trong quá trình bóc tách lớp đất bị vùi lấp trong lòng tháp A10, các chuyên gia Ấn Độ và Việt Nam đã tái phát hiện và sắp xếp một đài thờ sa thạch với bộ Linga - Yoni liền khối lớn nhất còn nguyên vẹn của nền điêu khắc Chăm Pa được tìm thấy đến nay, đã được công nhận bảo vật quốc gia vào năm 2022…

Sau sáu năm thực hiện (2017-2022), dự án đã hoàn thành và đảm bảo đúng các nguyên tắc về bảo tồn di tích, được Cục Di sản Văn hóa (Bộ VHTTDL) Hội đồng Di sản văn hóa quốc gia đánh giá cao. Dự án đã khắc phục được tình trạng hư hỏng, xuống cấp của các di tích, góp phần phục hồi, hoàn thiện không gian kiến trúc. Dự án đã đào tạo được đội ngũ công nhân lành nghề, trong đó công nhân trẻ, kế thừa được quan tâm. Bên cạnh dự án đã cải tạo cảnh quan tại các nhóm tháp này, tạo không gian phù hợp, đây là những yếu tố góp phần làm giảm du khách không tập trung vào một nhóm tháp như trước khi chưa có dự án. Việc đưa vào khai thác du lịch lần lượt khi các nhóm tháp được trùng tu cũng góp phần tăng du khách đến với Mỹ Sơn.

Qua sáu năm phối hợp, có thể nhận thấy cách tiếp cận với di tích Chăm Pa tại Mỹ Sơn khá cẩn trọng, đi từ quy mô nhỏ (tháp K) đến vừa (nhóm H) và cuối cùng là đồ sộ (nhóm A). Phương pháp trùng tu tuân thủ nguyên tắc khảo cổ học, đề cao bảo tồn yếu tố gốc. Vật liệu can thiệp có độ tương thích cao, vận dụng tối đa gạch, đá cũ; chất kết dính chủ yếu là dầu rái với bột gạch, vôi nghêu kết hợp với bột gạch, Kết quả đạt được từ dự án Ấn Độ đã giúp trả lại diện mạo cho nhiều kiến trúc, tạo thêm không gian thu hút du khách, kết nối tuyến tham quan không còn đứt gãy. Kết quả này được giới chuyên môn đánh giá cao, góp phần thắt chặt quan hệ hợp tác văn hóa giữa Ấn Độ và Việt Nam.

Ông Nguyễn Công Khiết, Giám đốc Ban Quản lý Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn cho biết, giai đoạn 2025 - 2029, Chính phủ Ấn Độ tiếp tục tài trợ gần 4,9 triệu USD bảo tồn, trùng tu nhóm E-F. Mục tiêu của dự án bảo tồn bền vững các phế tích kiến trúc khảo cổ học đang có nguy cơ sập đổ, bảo tồn hiện vật khảo cổ, các thành phần kiến trúc. Bảo tồn, cảnh quan khu E-F, chống xâm thực từ nước bề mặt, nước ngầm, xâm thực của động thực vật gây hại. Tạo lối đi cho khách tham quan sau khi hoàn thành trùng tu. Dữ liệu hóa di tích, nhận diện giá trị di sản để phục vụ cho công tác phát huy giá trị di sản nhóm đền tháp E-F. Dự án là ví dụ cụ thể và điển hình về mối quan hệ hợp tác chiến lược, bền chặt trong bảo tồn di sản văn hoá giữa hai quốc gia. Trong năm 2025 đã hoàn thành được chỉ tiêu đề ra, hoàn thành được 20% khối lượng của dự án.

Một trong những yếu tố đáng chú ý nữa là các hoạt động bảo tồn không chỉ bảo tồn di tích mà còn mục đích phát huy giá trị di sản thông qua các hoạt động du lịch về sau. Nên không chỉ phục hồi tôn tạo tu bổ di tích để bảo tồn giá trị các kiến trúc, điêu khắc, cảnh quan cổ mà còn tạo điều kiện để phát huy giá trị nhóm E-F trong thời gian đến. Năm 2026, sẽ mở cửa cho khách tham quan phía Tây của nhóm E-F, mở cửa cho học sinh, sinh viên tham quan các hoạt động bảo tồn, trùng tu tại nhóm E-F.

Dự án hợp tác giữa hai chính phủ trong bảo tồn di sản thế giới Mỹ Sơn như một biểu tượng cụ thể trong mối quan hệ hữu nghị tốt đẹp có từ trong lịch sử cho đến nay. Dự án không chỉ góp phần bảo tồn bền vững di sản thế giới Mỹ Sơn mà còn góp phần nâng cao năng lực về quản lý và chuyên môn cho đội ngũ cán bộ, tạo điều kiện xây dựng và hình thành lực lượng công nhân lành nghề về bảo tồn di tích. Dự án sau khi hoàn thành đã tạo sự mới lạ, hấp dẫn, thu hút khách du lịch đến tham quan Di sản văn hóa thế giới Mỹ Sơn. ■

Khảo sát định hướng quy hoạch quần thể nghỉ dưỡng Thạch Bích - Núi Chúa

Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ngãi Hồ Văn Niên vừa kiểm tra, khảo sát thực tế một số vị trí nằm trong định hướng quy hoạch dự án quần thể đô thị nghỉ dưỡng và du lịch sinh thái Thạch Bích - Núi Chúa tại xã Đông Trà Bồng. Đây là bước khảo sát quan trọng nhằm rà soát hiện trạng, đánh giá tiềm năng và định hướng không gian phát triển cho một dự án được kỳ vọng sẽ tạo điểm nhấn mới về du lịch sinh thái và nghỉ dưỡng của địa phương trong thời gian tới.

Theo định hướng quy hoạch, khu vực Mỏ nước khoáng nóng Thạch Bích (thôn Bình Đông, xã Đông Trà Bồng) sẽ được phát triển thành đô thị nghỉ dưỡng ven sông kết hợp khai thác nguồn khoáng nóng tự nhiên. Không gian này dự kiến hình thành tổ hợp các hạng mục đồng bộ như đô thị ven sông, khu onsen khoáng nóng, biệt thự nghỉ dưỡng gắn với dịch vụ tắm khoáng, cùng hệ thống khách sạn và resort chăm sóc sức khỏe. Mô hình phát triển được định hướng theo xu thế nghỉ dưỡng - trị liệu, khai thác giá trị tài nguyên thiên nhiên một cách bền vững, phục vụ nhu cầu ngày càng cao về chăm sóc sức khỏe và trải nghiệm du lịch chất lượng.

Khu vực thôn 1 và thôn 2, xã Đông Trà Bồng được xác định là vùng chân núi, đồng thời là vùng lõi của dự án. Tại đây, định hướng phát triển tập trung vào các khu biệt thự nghỉ dưỡng sinh thái dọc hai bên suối. Không gian kiến trúc được nghiên cứu theo hướng hòa quyện với địa hình tự nhiên, khai thác tối đa cảnh quan rừng núi, hệ sinh thái đặc trưng và dòng chảy tự nhiên, qua đó hình thành những sản phẩm du lịch mang tính riêng biệt, giàu trải nghiệm và bản sắc. Sau khi khảo sát thực tế, Bí thư Tỉnh ủy Hồ Văn Niên đánh giá khu vực có nhiều lợi thế nổi bật về cảnh quan tự nhiên, nguồn khoáng nóng và điều kiện khí hậu thuận lợi để phát triển du lịch nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe theo hướng cao cấp, thân thiện với môi trường.

Đồng thời nhấn mạnh, quá trình nghiên cứu và triển khai quy hoạch dự án quần thể đô thị nghỉ dưỡng và du lịch sinh thái Thạch Bích - Núi Chúa cần bảo đảm hài hòa giữa phát triển kinh tế với bảo tồn thiên nhiên, giữ gìn cảnh quan sinh thái và bản sắc văn hóa địa phương.

NHƯ ĐỒNG

Cơ hội và thách thức số hóa di sản

Bài 4: KHI ĐÃ SỐ HÓA, CÓ THỂ BỀN BỈ HƠN CẢ ĐÁ

● HỒNG NHUNG

Trên thế giới, di sản số đang trở thành chìa khóa quan trọng trong việc bảo tồn, quản lý và tái hiện các giá trị văn hóa. Tại Pháp hay Trung Quốc, các bảo tàng và thư viện đã chủ động ứng dụng công nghệ để gìn giữ và lan tỏa di sản đến công chúng, đồng thời mở rộng khả năng tiếp cận cho thế hệ hiện tại và tương lai.

Từ những mô hình thành công của Pháp và Trung Quốc, có thể thấy rằng để phát triển hiệu quả di sản số hóa, mỗi quốc gia cần xây dựng tầm nhìn dài hạn cùng các chính sách chiến lược mang tính đặc thù.

Di tích 3D, bảo tàng ảo trên thế giới

Bằng sự kết hợp giữa nghệ thuật, công nghệ và bảo tồn, Pháp không chỉ lưu giữ quá khứ, mà còn tái cấu trúc lại quá khứ. Từ khoảnh khắc một bản thảo trung cổ xuất hiện trên màn hình máy tính bảng đến hình ảnh một nhà thờ bị cháy được tái dựng trong không gian thực tế ảo, người Pháp quan niệm "ký ức văn hóa, khi đã được số hóa, có thể bền bỉ hơn cả đá".

Tại Cung điện Versailles (Pháp), du khách có thể đeo kính thực tế ảo (VR) khám phá những căn phòng đã biến mất, hay các công trình bị phá hủy. Tất cả sự lộng lẫy và huy hoàng của cung điện được tái sinh trong không gian số. Với Pháp, số hoá di sản không chỉ là màn trình diễn công nghệ mà còn là chiến lược, trong đó mỗi bộ dữ liệu, mỗi mô hình đều là "lá chắn" chống lại sự mất mát, dù đến từ hỏa hoạn, xung đột hay sự bào mòn của thời gian. Hầu hết các bảo tàng được tích hợp triển lãm kỹ thuật số tương tác, tận dụng thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR) và thực tế hỗn hợp (MR) đã mang đến trải nghiệm đa chiều cho khách tham quan. Các công nghệ hình ảnh tiên tiến, trắc địa ảnh 3D và quét laser cho phép ghi lại chính xác các hiện vật và di tích, tạo điều kiện cho việc bảo tồn ảo phục vụ nghiên cứu và trưng bày. Điển hình như việc phục dựng kỹ thuật số Nhà thờ Đức Bà Paris sau vụ cháy năm 2019 sử dụng các mô hình 3D có hỗ trợ AI đã tái tạo những chi tiết kiến trúc phức tạp phục vụ công tác bảo tồn. Hay trải nghiệm VR của Bảo tàng Louvre về bức tranh Mona Lisa cũng tạo điều kiện cho người xem khám phá bối cảnh lịch sử của tác phẩm, kết hợp kể chuyện với công nghệ thu hút nhiều đối tượng và nâng cao sự hiểu biết.

Tại châu Á, Trung Quốc đã cho thấy sự chuyển đổi quan trọng trong cách các bảo tàng bảo tồn, quản lý và trình bày di sản văn hóa suốt thập kỷ qua. Một nghiên cứu tổng quan hệ thống gần đây về 119 công trình từ năm 2014 đến 2024 ghi nhận những tiến bộ rộng lớn trong việc tích hợp công nghệ số, bao gồm công nghệ nhập vai, hệ thống dữ liệu, trí tuệ nhân tạo và các nền tảng tương tác trực tuyến. Việc ứng dụng rộng rãi thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR) và dữ liệu lớn (Big data) đã tạo ra bước ngoặt chuyển đổi đáng kể trong lĩnh vực văn hóa của Trung Quốc. Ngay từ năm 2003, Tử Cấm Thành đã ra mắt trải nghiệm thực tế ảo đầu tiên, cho phép du khách "bay lượn như chim" trên những mái điện sơn đỏ và mái ngói vàng của quần thể cổ kính. Hiện tại, bất kỳ du khách nào có kết nối internet đều có thể khám phá các gian phòng tinh xảo của cung điện và chiêm ngưỡng các di vật văn hóa ấn tượng trực tuyến.

Chính sự kết hợp giữa công nghệ và văn hóa đang "thổi luồng sinh khí mới" vào di sản hàng nghìn năm của Trung Quốc, đồng thời biến những giá trị văn hóa ấy thành tài sản chung của toàn nhân loại. Như Chủ tịch Hiệp hội Bảo tàng Trung Quốc Liu Shuguang nhận định, các bảo tàng giờ đây có thể đóng vai trò như những "nhà ngoại giao văn hóa", và quá trình chuyển đổi số là công cụ mạnh mẽ để chia sẻ câu chuyện văn hóa của Trung Quốc với thế giới.

Từ lưu trữ đến thuật toán trong di sản số hóa

Nước Pháp hiện sở hữu hơn 45.000 di tích được bảo vệ và khoảng 1.200 bảo tàng, trong đó nhiều nơi lưu giữ những tác phẩm không dễ dàng di chuyển, thậm chí khó có thể trưng bày thường xuyên. Khi số hóa bước vào cuộc, Pháp đang dẫn dắt một cuộc cách mạng công nghệ thầm lặng: Quét, mô hình hóa và lưu trữ hàng triệu tác phẩm nghệ thuật, bản thảo và hiện vật tại bảo tàng Louvre, Thư viện Quốc gia Pháp (BnF) và Trung tâm Di tích Quốc gia.

Riêng bảo tàng Louvre đã đưa toàn bộ hơn 480.000 tác phẩm trong bộ sưu tập vào mô hình số hóa trực tuyến với độ phân giải cao. Nền tảng Gallica của BnF cũng cung cấp hơn 10 triệu tài liệu, từ các bản thảo thời trung cổ đến áp phích thời Belle Époque, mang đến kho siêu dữ liệu phong phú có thể tìm kiếm, chú thích và liên kết với nhau. "Việc số hóa không chỉ là mở rộng khả năng tiếp cận, mà còn là khả năng phục hồi. Nếu chúng ta mất đi hiện vật thì vẫn có thể giữ lại tri thức", bà Claire Leblanc, một chuyên gia lưu trữ số tại Trung tâm Quốc gia Nghiên cứu Khoa học Pháp (CNRS) cho biết.

Việc phục dựng kỹ thuật số Nhà thờ Đức Bà Paris sau vụ cháy năm 2019 là minh chứng tiêu biểu cho thành công của Pháp trong công tác số hóa di sản văn hóa. Ảnh: European Common Data Space for Cultural Heritage

Khách tham quan trải nghiệm hình ảnh 3D của các hiện vật văn hóa và quá trình xây dựng các công trình cổ trong Tử Cấm Thành thông qua kính thực tế ảo (VR) Ảnh: CFP

Tại Trung Quốc, khi hợp tác với tập đoàn công nghệ Tencent, Bảo tàng Cố Cung ở Tử Cấm Thành (Bắc Kinh, Trung Quốc) thực hiện số hóa khoảng 100.000 hiện vật bằng AI và công nghệ đám mây. Các ứng dụng di động tương tác đã giúp người dùng phóng to các bức tranh cổ điển lên tới 40 lần kích thước ban đầu, hé lộ những chi tiết mà mắt thường không thể nhìn thấy. Những đổi mới này đã "thổi sức sống mới" vào lịch sử hoàng cung trong công nghệ số, khơi dậy sự quan tâm mới mẻ đối với văn hóa truyền thống. Ngoài ra, Trung Quốc cũng thúc đẩy các chương trình hợp tác quốc tế trong bảo tồn và phát triển di sản số. Chẳng hạn như dự án "Digital Dunhuang" tại Di sản Thế giới UNESCO ở Đôn Hoàng đã hợp tác với Mỹ và châu Âu để hoàn thiện các kỹ thuật bảo tồn. Đây là một sáng kiến bảo tồn di sản văn hóa quy mô lớn tại Trung Quốc nhằm mục đích số hóa toàn bộ các hang động Mạc Cao thuộc Di sản Thế giới UNESCO. Quá trình hợp tác như vậy cho thấy việc gìn giữ các di sản cổ đại có thể trở thành một nỗ lực chung, vượt qua mọi biên giới.

Sức hút lớn với công chúng toàn cầu

Theo trang *France Channel*, số hoá di sản đã mở ra cơ hội cho công chúng tiếp cận những di sản từng bị giới hạn trong kho lưu trữ và các thiết chế tinh hoa. Một sinh viên ở Dakar giờ đây có thể khám phá bộ sưu tập Ai Cập của Bảo tàng Louvre (Paris, Pháp); một chuyên gia bảo tồn ở Tokyo có thể nghiên cứu nhà nguyện Gothic của Pháp dưới dạng 3D; một người yêu nghệ thuật ở Paris hay một sinh viên ở Nairobi đều có thể tham quan trực tuyến Tử Cấm Thành hoặc tìm hiểu các bức bích họa cổ độc đáo ở hang động Mạc Cao dễ dàng như một du khách đang sống ở Bắc Kinh hay Cam Túc…

Chỉ riêng năm 2021, các triển lãm trực tuyến và chương trình đào tạo do các bảo tàng Trung Quốc triển khai đã thu hút khoảng 4,1 tỉ lượt xem. Nỗ lực trên phạm vi toàn quốc này phản ánh chủ trương của chính phủ Trung Quốc trong việc đổi mới cách trình bày văn hóa và thúc đẩy các ngành công nghiệp sáng tạo này. Đồng thời cũng đáp ứng nhu cầu một bộ phận công chúng ngày càng quen thuộc với công nghệ số, mong muốn kết nối với quá khứ bằng những phương thức hiện đại. Những phát triển này không chỉ nâng cao trải nghiệm bảo tàng, mà đã trở thành "chuẩn mực tham chiếu" cho các thiết chế văn hóa trên toàn cầu đang trải qua quá trình chuyển đổi tương tự.

Ông Wang Min, GS tại Đại học Vũ Hán (Trung Quốc) cho biết sự kết hợp giữa văn hóa và công nghệ của Trung Quốc không chỉ mang lại lợi ích trong nước mà còn lan tỏa ra quốc tế. Các nền tảng số đã giúp di sản của quốc gia này trở nên tiếp cận gần hơn đối với khán giả toàn cầu. Từ những mô hình thành công của Pháp và Trung Quốc, có thể thấy rằng để phát triển hiệu quả di sản số hóa, mỗi quốc gia cần xây dựng tầm nhìn dài hạn cùng các chính sách chiến lược mang tính đặc thù. Tương lai của di sản số sẽ nằm ở việc tích hợp liền mạch trí tuệ nhân tạo (AI) với các công nghệ mới nổi để tạo ra những hệ sinh thái văn hóa sống động, dễ tiếp cận và bền vững hơn. Điều này sẽ bảo đảm sự liên thông của dữ liệu số quốc gia về di sản văn hóa, đồng thời đáp ứng hiệu quả nhu cầu khai thác và sử dụng dịch vụ của xã hội và cộng đồng mọi lúc, mọi nơi.

(Còn tiếp)

Về nơi hội tụ "biển - rừng - văn hóa"

● Bài, ảnh: NGỌC HÒA

Sau sáp nhập, Đắk Lắk đứng trước cơ hội "tái định vị" toàn diện hình ảnh điểm đến, từ một địa phương nổi bật với đại ngàn Tây Nguyên trở thành vùng đất hội tụ cả biển, rừng và văn hóa. Đây không chỉ là sự mở rộng không gian địa lý mà còn là bước chuyển chiến lược nhằm tạo dựng thương hiệu du lịch khác biệt, đủ sức cạnh tranh trên bản đồ du lịch Việt Nam và vươn ra quốc tế.

Ông Lê Phúc Long, Phó giám đốc Sở VHTTDL Đắk Lắk cho biết: "Tỉnh đang xây dựng thương hiệu điểm đến với thông điệp: "Đắk Lắk - Điểm đến biển - rừng - cà phê, đậm đà bản sắc văn hóa nhằm tạo sự khác biệt rõ nét trên bản đồ du lịch Việt Nam và quốc tế".

Ở phía Tây, hệ sinh thái rừng nguyên sinh với các điểm đến như Vườn quốc gia Yok Đôn, hồ Lắk hay cụm thác Dray Nur - Dray Sáp là nền tảng phát triển du lịch sinh thái, trải nghiệm và nghỉ dưỡng. Những mô hình du lịch thân thiện với voi, gắn với bảo tồn thiên nhiên, đang trở thành điểm nhấn phù hợp xu hướng du lịch xanh. Ở phía Đông, với không gian biển mở ra "mảnh ghép" hoàn toàn mới. Các danh thắng như Gành Đá Đĩa, Vũng Rô, vịnh Xuân Đài với vẻ đẹp nguyên sơ tạo điều kiện phát triển du lịch nghỉ dưỡng cao cấp, thể thao biển và giải trí hiện đại.

Yếu tố làm nên chiều sâu và bản sắc cho du lịch Đắk Lắk chính là không gian văn hóa đa dạng của 49 dân tộc anh em cùng sinh sống. Trong đó, các dân tộc bản địa như Êđê, M'nông, J'rai vẫn lưu giữ được nhiều giá trị truyền thống nguyên bản. Không gian văn hóa cồng chiêng Tây Nguyên, cùng với hệ thống lễ hội phong phú, sử thi, kiến trúc nhà dài, nghề thủ công và ẩm thực bản địa chính là "tài sản vô giá" để phát triển du lịch văn hóa và du lịch cộng đồng.

Không dừng lại ở việc sở hữu các tài nguyên riêng lẻ, Đắk Lắk đang hướng tới việc kết nối ba không gian "biển - rừng - văn hóa" thành một chuỗi trải nghiệm tổng hợp. Đây chính là lợi thế cạnh tranh khác biệt so với nhiều địa phương khác, cho phép du khách có thể trải nghiệm từ đại ngàn đến biển cả chỉ trong một hành trình.

Trên nền tảng lợi thế đó, ngành Du lịch Đắk Lắk không phát triển dàn trải mà tập trung vào các dòng sản phẩm chủ lực, gắn với từng không gian đặc trưng nhằm định vị thương hiệu một cách bền vững và có chiều sâu. Theo Phó giám đốc Sở VHTTDL Đắk Lắk Lê Phúc Long, ngành Du lịch tỉnh xác định rõ: "Các sản phẩm chủ lực được xây dựng theo từng không gian, trong đó nổi bật là du lịch văn hóa - cộng đồng, du lịch cà phê, du lịch sinh thái và du lịch biển nghỉ dưỡng".

Buôn Ma Thuột giữ vai trò trung tâm kết nối các sản phẩm du lịch "biển - rừng - văn hóa" của Đắk Lắk

Từ định hướng này, bốn dòng sản phẩm chủ lực đang được định hình rõ nét. Trong đó, du lịch văn hóa, cộng đồng, được xem là "linh hồn". Các buôn làng truyền thống như: Akõ Dhông, buôn Jun, buôn Tơng Ju trở thành không gian trải nghiệm sống động, nơi du khách có thể hòa mình vào đời sống bản địa, thưởng thức ẩm thực, tìm hiểu nghề thủ công và tham gia các hoạt động văn hóa truyền thống. Song song đó, khu vực ven biển cũng phát huy các giá trị văn hóa đặc trưng như nghệ thuật Bài chòi, lễ hội cầu ngư, lễ hội đua thuyền, góp phần làm phong phú thêm bản sắc vùng miền.

Mô hình du lịch thân thiện với voi tại Vườn quốc gia Yok Đôn thu hút du khách quốc tế, góp phần định hình hình ảnh điểm đến xanh

Du lịch cà phê, một sản phẩm mang tính biểu tượng. Với trung tâm là Buôn Ma Thuột, du lịch cà phê không chỉ dừng lại ở việc thưởng thức mà còn mở rộng thành các tour trải nghiệm "từ nông trại đến tách cà phê", kết hợp tham quan bảo tàng, tham gia lễ hội và khám phá văn hóa cà phê đặc trưng. Du lịch sinh thái - trải nghiệm, tập trung tại các khu vực như: Vườn quốc gia Yok Đôn, hồ Lắk và hệ thống thác nước. Các hoạt động trekking, khám phá rừng, du lịch thân thiện với voi không chỉ mang lại trải nghiệm độc đáo mà còn góp phần nâng cao nhận thức về bảo tồn thiên nhiên. Du lịch biển và nghỉ dưỡng cao cấp, hướng tới phân khúc khách có khả năng chi tiêu cao.

Đáng chú ý, tuyến du lịch liên kết "biển - rừng - cà phê" đang được định hình như "trục xương sống" chiến lược. Đây không chỉ là sản phẩm du lịch mà còn là câu chuyện thương hiệu, nơi du khách có thể trải nghiệm trọn vẹn từ đại ngàn đến biển cả trong một hành trình.

Song song với phát triển sản phẩm, Đắk Lắk cũng xác định rõ các giải pháp chiến lược nhằm nâng cao nhận diện thương hiệu. Trong đó, truyền thông, quảng bá được đổi mới theo hướng hiện đại, đa nền tảng và đa ngôn ngữ. Việc sản xuất các clip quảng bá bằng nhiều thứ tiếng, phát sóng trên các kênh truyền hình và nền tảng số, kết hợp với hoạt động livestream, hợp tác với KOLs, travel blogger… đang giúp hình ảnh Đắk Lắk lan tỏa mạnh mẽ hơn.

Việc triển khai bản đồ du lịch số, ứng dụng du lịch thông minh, chương trình "hộ chiếu ẩm thực" không chỉ nâng cao trải nghiệm du khách mà còn tối ưu quản lý điểm đến. Bên cạnh đó, tỉnh tăng cường liên kết với các địa phương Tây Nguyên và duyên hải miền Trung, hình thành trục du lịch liên vùng, phát triển tour tuyến trọn gói và kết nối hạ tầng đồng bộ.

Với những lợi thế đặc biệt sau sáp nhập cùng chiến lược phát triển bài bản, Đắk Lắk đang từng bước định hình một thương hiệu du lịch mới, khác biệt, đa dạng và giàu bản sắc. Hành trình "biển - rừng - cà phê" không chỉ là câu chuyện về tài nguyên mà còn là cách Đắk Lắk kể câu chuyện của mình với du khách. ■

Quy hoạch quần thể nghỉ dưỡng Thạch Bích - Núi Chúa

Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ngãi Hồ Văn Niên vừa kiểm tra, khảo sát thực tế một số vị trí nằm trong định hướng quy hoạch Dự án Quần thể đô thị nghỉ dưỡng và du lịch sinh thái Thạch Bích - Núi Chúa tại xã Đông Trà Bồng.

Theo định hướng quy hoạch, khu vực Mỏ nước khoáng nóng Thạch Bích (thôn Bình Đông, xã Đông Trà Bồng) sẽ được phát triển thành đô thị nghỉ dưỡng ven sông kết hợp khai thác nguồn khoáng nóng tự nhiên. Không gian này dự kiến hình thành tổ hợp các hạng mục đồng bộ như đô thị ven sông, khu onsen khoáng nóng, biệt thự nghỉ dưỡng gắn với dịch vụ tắm khoáng, cùng hệ thống khách sạn và resort chăm sóc sức khỏe. Mô hình phát triển được định hướng theo xu thế nghỉ dưỡng - trị liệu, khai thác giá trị tài nguyên thiên nhiên một cách bền vững, phục vụ nhu cầu ngày càng cao về chăm sóc sức khỏe và trải nghiệm du lịch chất lượng.

Khu vực thôn 1 và thôn 2, xã Đông Trà Bồng được xác định là vùng chân núi, đồng thời là vùng lõi của dự án. Tại đây, định hướng phát triển tập trung vào các khu biệt thự nghỉ dưỡng sinh thái dọc hai bên suối.

Không gian kiến trúc được nghiên cứu theo hướng hòa quyện với địa hình tự nhiên, khai thác tối đa cảnh quan rừng núi, hệ sinh thái đặc trưng và dòng chảy tự nhiên, qua đó hình thành những sản phẩm du lịch mang tính riêng biệt, giàu trải nghiệm và bản sắc.

NHƯ ĐỒNG

Cuộc thi "Ảnh đẹp Non nước Cao Bằng"

Sở VHTTDL Cao Bằng vừa phát động Cuộc thi "Ảnh đẹp Non nước Cao Bằng" năm 2026. Theo đó các tác phẩm dự thi "Ảnh đẹp Non nước Cao Bằng" được chụp trong khoảng thời gian từ tháng 9.2025 đến hết tháng 8.2026. Mỗi tác giả được gửi tối đa 10 tác phẩm, bao gồm ảnh đơn hoặc ảnh bộ. Thời gian nhận tác phẩm từ ngày phát động đến hết ngày 31.8.2026. Lễ trao giải dự kiến tổ chức vào tháng 10.2026. Cơ cấu giải thưởng gồm 1 giải Nhất trị giá 10 triệu đồng, 2 giải Nhì, 3 giải Ba và 5 giải Khuyến khích. Cuộc thi nhằm tôn vinh vẻ đẹp thiên nhiên, văn hóa, con người Cao Bằng, đồng thời tạo sân chơi sáng tạo cho các nhiếp ảnh gia chuyên và không chuyên trong và ngoài tỉnh.

L.YẾN

TRIỂN KHAI NGHỊ QUYẾT SỐ 28 CỦA QUỐC HỘI VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Xây dựng chính sách hỗ trợ, thu hút đoàn phim quốc tế

Bài, ảnh: HÀ AN

Sáng 12.5, tại UBND tỉnh Bắc Ninh, Bộ VHTTDL đã có buổi làm việc với lãnh đạo tỉnh về tình hình triển khai Nghị quyết số 28/2026/QH16 của Quốc hội về phát triển văn hóa Việt Nam. Chủ trì buổi làm việc có Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông và Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Bắc Ninh Mai Sơn.

Tạo cơ hội thu hút đoàn phim quốc tế

Phát biểu tại buổi làm việc, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông nhấn mạnh, việc Quốc hội ban hành Nghị quyết số 28/2026/QH16 nhằm thể chế hóa Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị là dấu mốc quan trọng, lần đầu tiên tạo ra hệ thống chính sách toàn diện, mang tính đột phá cho phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam.

Theo Thứ trưởng, điện ảnh hiện là một trong những lĩnh vực tăng trưởng mạnh nhất và được Bộ VHTTDL xác định là ngành dẫn đầu trong 12 ngành công nghiệp văn hóa. Năm 2025, điện ảnh Việt Nam lần đầu có 6-7 bộ phim đạt doanh thu trên 100 tỉ đồng, cho thấy sự phát triển vượt bậc của thị trường. Để triển khai hiệu quả Nghị quyết số 28, Bộ VHTTDL đang định hướng xây dựng các chính sách phát triển điện ảnh phù hợp với xu thế quốc tế, trong đó có cơ chế hỗ trợ, hoàn thuế cho các đoàn làm phim nước ngoài đến Việt Nam sản xuất phim.

Thứ trưởng cho biết, nhiều quốc gia như Thái Lan, Indonesia, Pháp, Anh hay New Zealand đều áp dụng chính sách hoàn thuế như một đòn bẩy kinh tế để thu hút các đoàn phim quốc tế. "Việt Nam hiện chưa có chính sách đủ sức cạnh tranh để thu hút các đoàn phim quốc tế. Đây là vấn đề liên quan đến nhiều lĩnh vực, nhiều địa phương. Để thúc đẩy thu hút, yếu tố kinh tế luôn được đặt lên hàng đầu. Địa phương nào có chính sách hấp dẫn hơn sẽ thu hút được nhiều đoàn phim hơn", Thứ trưởng khẳng định.

Đánh giá về tiềm năng phát triển điện ảnh gắn với sự kiện và liên hoan phim, Thứ trưởng nhận định Bắc Ninh là địa phương có nhiều lợi thế hàng đầu khu vực đồng bằng sông Hồng. Thứ trưởng cho biết, sau khi Nghị quyết số 28 được ban hành, các cơ quan chức năng sẽ tiếp tục nghiên cứu sửa đổi các quy định pháp luật liên quan, đặc biệt là cơ chế thuế và hoàn thuế. Đây được xem là hướng mở quan trọng để ngành Điện ảnh Việt Nam nâng cao sức cạnh tranh và thu hút đầu tư cho các địa phương.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông cũng đề nghị lãnh đạo tỉnh Bắc Ninh cùng các Sở, ngành phối hợp nghiên cứu các giải pháp kỹ thuật nhằm hoàn thiện cơ chế chính sách trong thời gian tới. Theo Thứ trưởng, khi có cơ chế phù hợp, mỗi địa phương sẽ có thêm điều kiện xây dựng các chương trình kích cầu riêng cho ngành điện ảnh. Bên cạnh đó, Thứ trưởng cũng cho biết, Cục Điện ảnh đang xây dựng một cổng thông tin quảng bá bối cảnh quay phim trên toàn quốc.

Cần xây dựng khung quy trình hỗ trợ đồng bộ

Tại buổi làm việc, bà Nguyễn Thùy Linh, Phó Giám đốc Sở Tài chính tỉnh Bắc Ninh cho biết, với các thủ tục hành chính, địa phương hoàn toàn có thể chủ động hỗ trợ các đoàn làm phim thông qua việc hướng dẫn thực hiện dịch vụ công trực tuyến, đồng thời hỗ trợ về an ninh, giao thông mà chưa cần cơ chế đặc thù. Tuy nhiên, đối với một số khoản phí, lệ phí liên quan đến hạ tầng giao thông hay vé tham quan danh lam thắng cảnh, địa phương cần xây dựng chính sách trình HĐND tỉnh xem xét, thông qua.

Về quảng bá du lịch thông qua điện ảnh, đại diện Sở Tài chính cho rằng, nội dung này có thể được đưa vào nghị quyết riêng của tỉnh hoặc áp dụng theo các quy định hiện hành của Trung ương. Liên quan đến chính sách ưu đãi về thuế và miễn, giảm tiền thuê đất, bà Nguyễn Thùy Linh cho biết, hiện các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Đất đai chưa có quy định cụ thể cho lĩnh vực này. Vì vậy, đề nghị Bộ VHTTDL phối hợp với các Bộ liên quan để nghiên cứu, kiến nghị Chính phủ ban hành các chính sách phù hợp.

Toàn cảnh buổi làm việc

> *"Điện ảnh hiện là một trong những lĩnh vực tăng trưởng mạnh nhất và được Bộ VHTTDL xác định là ngành dẫn đầu trong 12 ngành công nghiệp văn hóa. Để triển khai hiệu quả Nghị quyết số 28, Bộ VHTTDL đang định hướng xây dựng các chính sách phát triển điện ảnh phù hợp với xu thế quốc tế, trong đó có cơ chế hỗ trợ, hoàn thuế cho các đoàn làm phim nước ngoài đến Việt Nam sản xuất phim."*
>
> **(Thứ trưởng Bộ VHTTDL TẠ QUANG ĐÔNG)**

Chia sẻ cùng địa phương, Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhấn mạnh yêu cầu xây dựng quy trình hỗ trợ đoàn làm phim theo hướng rõ ràng, đồng bộ và thuận lợi nhất cho nhà sản xuất. Điều quan trọng hiện nay là phải xây dựng được một bộ quy trình thống nhất để các địa phương cùng triển khai, từ khâu khảo sát bối cảnh, xin phép quay phim cho tới hỗ trợ hậu cần, dịch vụ và kết thúc dự án. "Cần làm rõ từng bước đoàn phim phải thực hiện như thế nào, địa phương hỗ trợ gì, ưu đãi ra sao để các địa phương có căn cứ xây dựng chính sách riêng phù hợp với điều kiện thực tế", Thứ trưởng nói.

Liên quan đến quy trình tiếp nhận các đoàn phim quốc tế vào Việt Nam, Cục trưởng Cục Điện ảnh Đặng Trần Cường cho biết thủ tục hiện nay tương đối đơn giản. Theo đó, công ty nước ngoài chỉ cần lựa chọn một đối tác tại Việt Nam để cung cấp dịch vụ, sau đó gửi hồ sơ và kịch bản tới Cục Điện ảnh để thẩm định trong khoảng 12 ngày làm việc trước khi được cấp phép. Theo ông Đặng Trần Cường, vấn đề hiện nay không nằm ở thủ tục cấp phép mà là cơ chế hỗ trợ dành cho các đoàn phim. Tuy nhiên, khi triển khai các chính sách hỗ trợ về tài chính, dịch vụ hay ưu đãi, chắc chắn sẽ phát sinh thêm các thủ tục hành chính, vì vậy cần được quy định cụ thể, rõ ràng.

Phát biểu tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Bắc Ninh Mai Sơn cho biết, địa phương xác định quảng bá thông qua điện ảnh theo hai hướng: Hỗ trợ quảng bá, truyền thông đối với các phim sử dụng hình ảnh văn hóa, con người Bắc Ninh thông qua bối cảnh và nội dung phim; đồng thời hỗ trợ trực tiếp một phần kinh phí cho các đoàn làm phim thực hiện dự án tại địa phương. Bắc Ninh hiện đã có cơ chế hỗ trợ hoạt động quảng bá, truyền thông nhưng chưa có quy định cụ thể về hỗ trợ kinh phí cho các đoàn phim. Vì vậy, tỉnh mong muốn Bộ VHTTDL phối hợp với các Bộ, ngành liên quan sớm xây dựng cơ chế cụ thể để địa phương có căn cứ triển khai thực hiện.■

Festival mùa Hè Bắc Hà 2026

Với chủ đề "Vang xa vó ngựa cao nguyên", Festival mùa Hè Bắc Hà 2026 (Lào Cai) sẽ diễn ra từ ngày 23 - 31.5 hứa hẹn mang đến cho du khách và người dân địa phương những chuỗi trải nghiệm văn hóa, thể thao, du lịch đặc sắc.

Mở đầu Festival là Lễ khai mạc gắn với vòng loại Giải đua ngựa truyền thống Bắc Hà lần thứ 19 diễn ra vào sáng 23.5. Đây là sự kiện nổi bật nhằm tôn vinh Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, nơi quy tụ những nài ngựa xuất sắc trong và ngoài tỉnh. Vào lúc 19h30 cùng ngày, Chợ Văn hóa Bắc Hà sẽ trở thành không gian lễ hội rực rỡ với chương trình nghệ thuật dân gian, âm thanh tiếng khèn, tiếng sáo cùng những món ẩm thực đặc sắc vùng cao.

Tiếp nối chuỗi sự kiện, vào 8h ngày 24.5, tại Sân vận động trung tâm xã sẽ diễn ra vòng chung kết Giải đua ngựa truyền thống Bắc Hà lần thứ 19. Đặc biệt, điểm nhấn mang tính đột phá của lễ hội năm nay là màn đồng diễn múa Gậy sinh tiền quy tụ 1.000 học sinh tham gia nhằm mục tiêu xác lập kỷ lục Guinness. Đây được xem là hoạt động biểu tượng để tôn vinh nét đẹp văn hóa đặc trưng, qua đó quảng bá sâu rộng hình ảnh vùng đất và con người Bắc Hà tới đông đảo bạn bè trong nước cũng như quốc tế…

Festival mùa Hè Bắc Hà 2026 là sự hòa quyện giữa thể thao, văn hóa, ẩm thực và trải nghiệm. Đây không chỉ là dịp để tôn vinh bản sắc văn hóa độc đáo của vùng cao mà còn là cơ hội tuyệt vời để du khách khám phá vẻ đẹp của "Cao nguyên trắng" Bắc Hà nơi hội tụ những giá trị văn hóa đặc sắc và cảnh quan thiên nhiên đầy quyến rũ.

L.HƯƠNG

KHAI MẠC TUẦN VĂN HÓA VIỆT NAM TẠI LÀO NĂM 2026:

Hương sắc Việt tỏa sáng tình hữu nghị giữa hai nước

Bài, ảnh: NGỌC TRUNG (từ Thủ đô Viêng Chăn, Lào)

Tối qua 12.5, tại Thủ đô Viêng Chăn, trong không gian Rạp Xiếc quốc gia Lào, Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào năm 2026 chính thức khai mạc, mở đầu chuỗi hoạt động văn hóa, nghệ thuật diễn ra từ ngày 12 - 16.5 tại Viêng Chăn và tỉnh Savannakhet.

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào Suanesavanh Vignaket tặng hoa chúc mừng Tổng đạo diễn chương trình nghệ thuật *Hương sắc Việt* và các nghệ sĩ

Lễ khai mạc do Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam Lâm Thị Phương Thanh và Ủy viên BCH Trung ương Đảng Nhân dân cách mạng Lào, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Suanesavanh Vignaket đồng chủ trì. Sự kiện có sự tham dự của lãnh đạo cấp cao Lào, đại sứ các nước tại Lào; đại diện các Ban, Bộ, ngành, cơ quan Trung ương và địa phương của Lào; cơ quan thông tấn báo chí hai nước cùng đông đảo khán giả. Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào năm 2026 được tổ chức trong bối cảnh hai nước tiếp tục cụ thể hóa định hướng "gắn kết chiến lược" trong quan hệ Việt Nam - Lào theo thỏa thuận của lãnh đạo cấp cao hai nước gắn với Nghị quyết số 09/NQ-CP ngày 6.4.2026 của Chính phủ Việt Nam và kết quả Kỳ họp lần thứ 48 Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Lào.

Tiếp tục tạo dấu mốc trong hợp tác văn hóa

Phát biểu tại lễ khai mạc, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh bày tỏ niềm vui khi Tuần Văn hóa được tổ chức tại Thủ đô Viêng Chăn tươi đẹp trong không khí hân hoan, phấn khởi và thắm tình hữu nghị Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam.

Trong bầu không khí trang trọng mà thân tình, Bộ trưởng Bộ VHTTDL xúc động chia sẻ: "Trải qua bao khó khăn, thử thách, quan hệ đoàn kết Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam càng thắm đẫm tinh thần hữu nghị và thủy chung, trong sáng hiếm có, đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: *Việt - Lào hai nước chúng ta, tình sâu hơn nước Hồng Hà, Cửu Long* và Chủ tịch Kaysone Phomvihane nhiều lần nhấn mạnh: "Núi có thể mòn, sông có thể cạn, song tình nghĩa Lào - Việt Nam mãi mãi vững bền hơn núi, hơn sông". Trong quá trình đổi mới xây dựng và phát triển của mỗi nước, tình hữu nghị và hợp tác đặc biệt đó ngày càng được củng cố, trở thành động lực phát triển mang lại những kết quả quan trọng, cùng hỗ trợ nhau thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng cộng sản Việt Nam và Đại hội Đảng Nhân dân Cách mạng Lào".

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh đánh giá vai trò của hợp tác văn hóa, thể thao và du lịch là "cầu nối hết sức quan trọng", góp phần tăng cường hiểu biết lẫn nhau giữa nhân dân hai nước, bồi đắp tình cảm gắn bó, tin cậy và làm sâu sắc hơn quan hệ Việt Nam - Lào. Trên tinh thần triển khai thỏa thuận của lãnh đạo cấp cao và cụ thể hóa "gắn kết chiến lược", hai Bộ đã tiến hành ký kết Chương trình hợp tác văn hóa, du lịch giai đoạn 2026-2030, mở ra giai đoạn phát triển mới trong giao lưu văn hóa và hợp tác du lịch. Bộ trưởng khẳng định Tuần Văn hóa Việt Nam lần này là hoạt động mở đầu triển khai chương trình hợp tác mới; đồng thời bày tỏ tin tưởng sự kiện sẽ "tiếp tục tạo dấu mốc trong hợp tác văn hóa hai nước", góp phần thắt chặt hơn nữa quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và gắn kết chiến lược, tô đậm thêm tình cảm tin cậy, chí nghĩa, chí tình giữa những người đồng chí, anh em Việt Nam - Lào.

Trong phần phát biểu đáp từ, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào Suanesavanh Vignaket chia sẻ: "Hôm nay, Bộ Văn hóa và Du lịch CHDCND Lào vô cùng vinh dự và tự hào được phối hợp với Bộ VHTTDL nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đồng tổ chức Tuần Văn hóa Việt Nam tại CHDCND Lào. Lễ khai mạc Tuần Văn hóa Việt Nam đánh dấu một giai đoạn hợp tác mới trong lĩnh vực văn hóa và du lịch giai đoạn 2026-2030, thể hiện mối quan hệ gắn bó mật thiết và đặc biệt". Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào đánh giá chương trình biểu diễn nghệ thuật đã thể hiện sự hợp tác lâu dài, gắn bó giữa hai Đảng, hai Nhà nước cũng như giữa hai Bộ. Bà Suanesavanh Vignaket nhấn mạnh: "Chúng ta đã tích cực thúc đẩy triển khai kế hoạch hợp tác song phương thông qua các chuyến thăm và hoạt động giao lưu văn hóa được tổ chức thường xuyên hằng năm, như Tuần Văn hóa Việt Nam lần này".

"Trải qua bao khó khăn, thử thách, quan hệ đoàn kết Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam càng thắm đẫm tinh thần hữu nghị và thủy chung, trong sáng hiếm có, đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Việt - Lào hai nước chúng ta, tình sâu hơn nước Hồng Hà, Cửu Long *và Chủ tịch Kaysone Phomvihane nhiều lần nhấn mạnh: "Núi có thể mòn, sông có thể cạn, song tình nghĩa Lào - Việt Nam mãi mãi vững bền hơn núi, hơn sông". Trong quá trình đổi mới xây dựng và phát triển của mỗi nước, tình hữu nghị và hợp tác đặc biệt đó ngày càng được củng cố, trở thành động lực phát triển mang lại những kết quả quan trọng, cùng hỗ trợ nhau thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng cộng sản Việt Nam và Đại hội Đảng Nhân dân Cách mạng Lào.*

(Bộ trưởng Bộ VHTTDL LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)

"Hôm nay, Bộ Văn hóa và Du lịch CHDCND Lào vô cùng vinh dự và tự hào được phối hợp với Bộ VHTTDL nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đồng tổ chức Tuần Văn hóa Việt Nam tại CHDCND Lào. Lễ khai mạc Tuần Văn hóa Việt Nam đánh dấu một giai đoạn hợp tác mới trong lĩnh vực văn hóa và du lịch giai đoạn 2026-2030, thể hiện mối quan hệ gắn bó mật thiết và đặc biệt.

(Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào SUANESAVANH VIGNAKET)

Múa rối dẫn dắt câu chuyện nguồn cội và hữu nghị

Ngay sau phần phát biểu của hai Bộ trưởng, chương trình nghệ thuật "Hương sắc Việt" do Nhà hát Múa rối Việt Nam trình diễn đã mở ra không gian đậm đà bản sắc Việt Nam. Đây là chuỗi chương trình nghệ thuật múa rối (gồm múa rối cạn và múa rối nước) nhằm giới thiệu tới nhân dân các dân tộc Lào những nét đặc sắc của văn hóa Việt Nam được hun đúc qua hàng nghìn năm lịch sử, đồng thời phản ánh sinh động hình ảnh đất nước và con người Việt Nam thân thiện, năng động, giàu khát vọng phát triển.

Điểm nhấn của đêm khai mạc là múa rối nước, loại hình nghệ thuật dân gian độc đáo gắn với đời sống cư dân nông nghiệp lúa nước, với sân khấu là mặt nước và ngôn ngữ biểu đạt giàu tính biểu tượng. Trong lời dẫn chương trình, Ban tổ chức nhấn mạnh đây là loại hình "độc nhất vô nhị trên thế giới", góp phần đưa khán giả trở về với không gian văn hóa truyền thống Việt Nam bằng một hình thức nghệ thuật vừa dân dã vừa tinh tế. Đánh giá về chương trình nghệ thuật, Bộ trưởng Bộ Văn hoá và Du lịch Lào cho biết: Chương trình nghệ thuật đã phản ánh đời sống văn hóa và nét sinh hoạt truyền thống giản dị của người nông dân lao động Việt Nam. Những hình ảnh về niềm vui cấy lúa, cày ruộng, bắt cua, bắt cá và khai thác nguồn thực phẩm phong phú từ thiên nhiên đã phát triển thành một loại hình nghệ thuật biểu diễn độc đáo. Qua đó, đã được mang đến để quý vị thưởng thức và trải nghiệm không khí chân thực như đang ở Việt Nam, ngay tại Thủ đô Viêng Chăn tối nay.

Mở màn chương trình, tiết mục *Huyền thoại Tiên Rồng* đưa người xem trở về truyền thuyết thiêng liêng về Lạc Long Quân - Âu Cơ, tái hiện câu chuyện nguồn cội bằng ngôn ngữ nghệ thuật rối kết hợp âm nhạc và hình ảnh sân khấu. Tiếp đó, *Trống hội - Tễu giáo trò* tạo nhịp điệu rộn ràng như một lời chúc may mắn, thịnh vượng, tôn vinh hào khí dân tộc; hình tượng chú Tễu, "nhân vật dẫn chuyện" quen thuộc của rối nước, khiến không khí trở nên gần gũi, giàu tính giao lưu. Chương trình cũng giới thiệu nhiều sắc màu nghệ thuật khác của Việt Nam thông qua trình diễn nhạc cụ dân tộc như độc tấu sáo trúc, đàn nhị, đàn bầu, đàn T'rưng… bên cạnh các tiết mục rối cạn và rối nước gợi nhắc vẻ đẹp làng quê, đời sống lao động, mùa màng, lễ hội. Khép lại là tiết mục chào kết, giao lưu *Hello Việt Nam - Hoa đẹp Chămpa* (Chămpa - Mường Lào), được giới thiệu như lời khẳng định tình hữu nghị Việt Nam - Lào không chỉ là biểu tượng gắn bó giữa hai Đảng, hai Nhà nước mà còn là tình cảm chân thành, sâu nặng giữa nhân dân hai nước.

Một tiết mục đặc sắc tại Lễ khai mạc

Khán giả thích thú với chương trình *Hương sắc Việt*

Lời chào kết được gửi gắm như một thông điệp giản dị mà sâu sắc: Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào không chỉ là những đêm diễn, mà là dịp để bồi đắp tình cảm, tăng cường hiểu biết, làm sâu sắc hơn quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và gắn kết chiến lược Việt Nam - Lào. Nhìn từ góc độ văn hóa đối ngoại, Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào năm 2026 tiếp tục khẳng định văn hóa là một trụ cột quan trọng trong quan hệ song phương, vừa gìn giữ ký ức chung, vừa tạo không gian gặp gỡ giữa cộng đồng, nghệ sĩ và công chúng; qua đó góp phần nuôi dưỡng sự tin cậy và tình cảm gắn bó bền chặt giữa hai dân tộc anh em trong giai đoạn hợp tác mới. ■

Bộ trưởng Bộ VHTTDL làm việc với lãnh đạo cấp cao Lào

● **Ký kết Chương trình hợp tác văn hóa, du lịch Việt Nam - Lào giai đoạn 2026-2030**

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh chào xã giao Chánh Văn phòng Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào

Trong khuôn khổ chuyến thăm, làm việc tại Lào, chiều qua 12.5, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh đã đến chào xã giao Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Chánh Văn phòng Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào Phet Phomphiphak; hội đàm với Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào Suanesavanh Vignaket; và đến thăm Đại sứ quán Việt Nam tại Lào.

Tại buổi tiếp, Chánh Văn phòng Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào Phet Phomphiphak đánh giá cao chuyến thăm, cho rằng hoạt động này góp phần tăng cường quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt và hợp tác toàn diện giữa hai nước; đồng thời chúc mừng Bộ trưởng trên cương vị mới. Hai bên trao đổi về phối hợp công tác giữa hai Văn phòng Trung ương Đảng, thảo luận thúc đẩy hợp tác văn hóa - du lịch, trong đó nhấn mạnh ý nghĩa biểu tượng của dự án Công viên Hữu nghị Lào - Việt Nam và định hướng để công viên trở thành "địa chỉ đỏ" phục vụ giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ. Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh bày tỏ mong muốn tiếp tục nhận được sự hỗ trợ để phát huy vai trò Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Lào như cầu nối cụ thể hóa các hoạt động hợp tác song phương.

Tại cuộc hội đàm với Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Du lịch Lào, hai bên đã Ký Chương trình hợp tác văn hóa, du lịch Việt Nam - Lào giai đoạn 2026-2030. Chương trình nhằm tiếp tục củng cố và phát triển mối quan hệ hữu nghị truyền thống, đoàn kết đặc biệt, gắn kết chiến lược giữa hai nước Việt Nam và Lào trong lĩnh vực văn hóa. Nội dung cơ bản của chương trình tập trung vào việc tăng cường trao đổi đoàn, tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa, nghệ thuật, các tuần lễ văn hóa và chương trình biểu diễn nghệ thuật nhằm giới thiệu bản sắc văn hóa của mỗi nước. Đồng thời, hai bên đẩy mạnh hợp tác trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý di tích, bảo tàng và thư viện.

Chương trình chú trọng hợp tác đào tạo và bồi dưỡng nguồn nhân lực văn hóa thông qua việc cấp học bổng, tổ chức các khóa tập huấn và tăng cường hợp tác giữa các cơ sở đào tạo văn hóa, nghệ thuật của hai nước. Bên cạnh đó, hai nước còn hợp tác trong lĩnh vực thông tin, xuất bản, điện ảnh và truyền thông nhằm quảng bá hình ảnh đất nước, con người và văn hóa của nhau. Thông qua những hoạt động này, chương trình góp phần tăng cường sự hiểu biết, gắn kết giữa nhân dân hai nước, đồng thời thúc đẩy quan hệ hợp tác toàn diện và bền vững giữa Việt Nam và Lào trong giai đoạn mới. Trong lĩnh vực du lịch, Việt Nam và Lào đẩy mạnh liên kết quảng bá điểm đến, xây dựng các tuyến du lịch chung, phát triển sản phẩm du lịch đặc trưng và tạo điều kiện thuận lợi cho khách du lịch giữa hai nước. Thông qua các hoạt động hợp tác này, chương trình góp phần tăng cường sự hiểu biết, gắn bó giữa nhân dân hai nước, đồng thời thúc đẩy phát triển văn hóa và du lịch, đóng góp tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia. **Tin, ảnh: N.TRUNG**

Lễ ký kết Chương trình hợp tác Văn hóa, Du lịch Việt Nam - Lào giai đoạn 2026-2030

SIẾT CHẶT THỰC THI BẢO VỆ BẢN QUYỀN:

Sẽ xử lý nghiêm, không vùng cấm, không ngoại lệ

● **ĐÌNH TOÁN - THANH MAI**

Sau Công điện 38/CĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, nhiều website chiếu phim, phát bóng đá lậu và cộng đồng dịch phụ đề đã đồng loạt dừng hoạt động. Động thái này cho thấy việc bảo vệ bản quyền trên môi trường số đang bước vào giai đoạn thực thi quyết liệt hơn, với yêu cầu xử lý nghiêm các hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, không vùng cấm, không ngoại lệ.

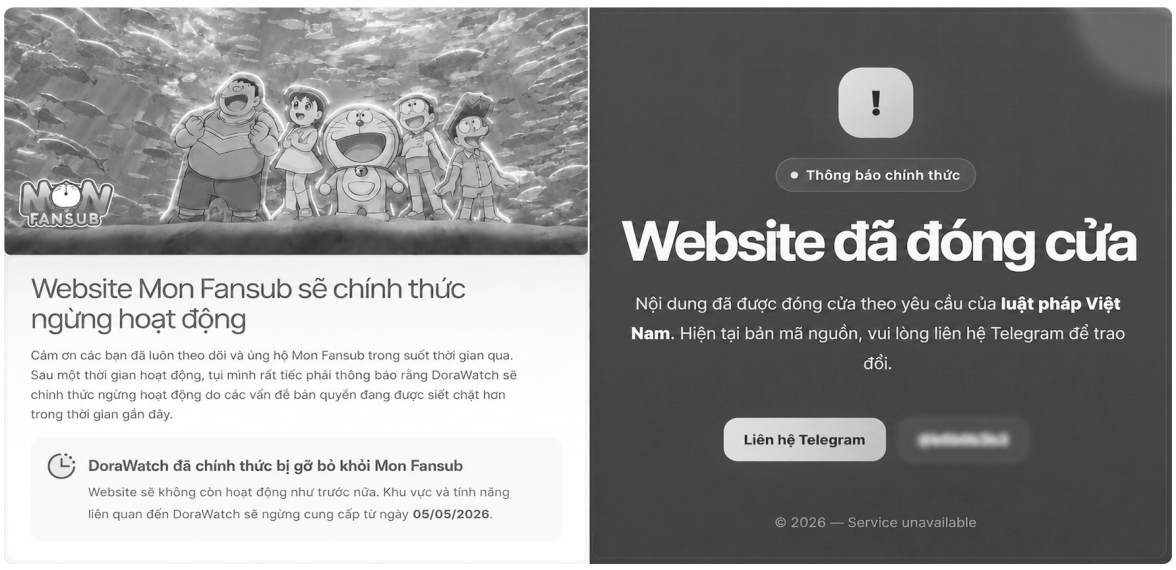
Loạt web phát lậu "bay màu"

Trong bối cảnh các lĩnh vực điện ảnh, âm nhạc, xuất bản, truyền hình, game… đang tăng tốc phát triển, các hành vi xâm phạm bản quyền, "ăn cắp chất xám" cũng diễn biến ngày càng phức tạp. Chỉ vài phút sau khi phát hành, nhiều sản phẩm đã bị sao chép, cắt ghép và phát tán tràn lan trên các nền tảng số, thậm chí qua những hệ thống xuyên biên giới khó kiểm soát. Đáng lo hơn, tình trạng xâm phạm sở hữu trí tuệ không còn là hiện tượng nhỏ lẻ mà đang trở thành "vùng xám" kéo dài ở nhiều lĩnh vực, làm "méo mó" môi trường kinh doanh, "bào mòn" quyền lợi của người sáng tạo và khiến doanh nghiệp chân chính chịu thiệt hại nặng nề.

Với tinh thần quyết liệt, ngày 5.5.2026, Phó Thủ tướng Chính phủ Hồ Quốc Dũng đã ký ban hành Công điện 38/CĐ-TTg về tập trung chỉ đạo thực hiện quyết liệt các giải pháp đấu tranh, ngăn chặn, xử lý hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Công điện yêu cầu lực lượng chức năng ra quân trên toàn quốc từ ngày 7 - 30.5, xử lý nghiêm theo tinh thần không có vùng cấm, không có ngoại lệ.

Theo ghi nhận của phóng viên *Văn Hóa*, ngay sau khi công điện được ban hành, hàng loạt website trong nước chuyên phát sóng bóng đá và phim lậu đã lập tức thay đổi trạng thái, khóa dữ liệu hoặc gỡ bỏ các nội dung vi phạm. Không dừng lại ở đó, nhiều fanpage và cộng đồng chuyên làm phụ đề, dịch thuật chương trình nước ngoài cũng nhanh chóng tuyên bố dừng chia sẻ các nội dung thuộc diện trả phí. Động thái gần như tức thì này cho thấy sức ép từ cơ quan quản lý đã có sự tác động rõ rệt, đồng thời phản ánh mức độ nhạy cảm ngày càng cao của vấn đề bản quyền trong môi trường số hiện nay.

Doraemon fansub Việt Nam (website dịch phim *Doraemon* lớn tại Việt Nam) cho biết: "Với tinh thần thượng tôn pháp luật và trách nhiệm đối với vấn đề bản quyền, chúng tôi quyết định dừng mọi hoạt động chia sẻ phim và nội dung liên quan để tránh các sai phạm không đáng có. Tất cả các dự án dịch thuật và biên tập đang dang dở sẽ bị hủy bỏ ngay lập tức". Ban quản trị trang khẳng định, đây là quyết định cần thiết để đảm bảo sự phát triển lành mạnh của môi trường mạng và tôn trọng giá trị sáng tạo của tác giả.

Nhiều website dịch, chiếu phim lậu tuyên bố dừng hoạt động sau Công điện số 38/CĐ-TTg. Ảnh chụp màn hình

Bộ VHTTDL tăng cường kiểm tra, xử lý vi phạm bản quyền

Bộ VHTTDL vừa ban hành Kế hoạch về việc Triển khai thực hiện Công điện số 38/CĐ-TTg ngày 5.5 của Thủ tướng Chính phủ trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ VHTTDL. Theo kế hoạch, các hoạt động được triển khai bao gồm tổ chức thành lập đoàn kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan tại các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân có liên quan; tổ chức các hoạt động tuyên truyền, thông tin trên hệ thống thông tin cơ sở, báo chí, mạng xã hội,… để nâng cao nhận thức của người dân, doanh nghiệp, cộng đồng và toàn xã hội nhận diện, đấu tranh, phòng, chống, ngăn chặn các hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan.

Bộ VHTTDL yêu cầu việc tổ chức kiểm tra được triển khai thực hiện phải đúng quy định của pháp luật, khách quan, công khai, minh bạch và không gây ảnh hưởng đến hoạt động bình thường của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân có liên quan. Nội dung kiểm tra có trọng tâm, trọng điểm, tập trung vào các lĩnh vực, loại hình có nguy cơ phát sinh vi phạm cao trên môi trường số; bảo đảm sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, đơn vị liên quan trong quá trình kiểm tra và xử lý vi phạm.

Trước thông tin website dừng hoạt động, ông Nguyễn Văn Thắng - Giám đốc Doraemon fansub Việt Nam cho biết: "Với tinh thần thượng tôn pháp luật và trách nhiệm đối với vấn đề bản quyền, chúng tôi quyết định dừng mọi hoạt động chia sẻ phim và nội dung liên quan để tránh các sai phạm không đáng có. Tất cả các dự án dịch thuật và biên tập đang dang dở sẽ bị hủy bỏ ngay lập tức". Ban quản trị trang khẳng định, đây là quyết định cần thiết để đảm bảo sự phát triển lành mạnh của môi trường mạng và tôn trọng giá trị sáng tạo của tác giả.

Cùng với Doraemon fansub Việt Nam, nhiều địa chỉ quen thuộc với người xem như Thìa Phim, Phim4K hay Cò TV… hiện đều "bay màu". Khi truy cập vào những trang web này, người dùng nhận được thông báo ngắn gọn về việc dừng hoạt động nhằm tuân thủ quy định của pháp luật Việt Nam.

Quyết tâm lập lại trật tự

Có thể khẳng định, việc nhiều cộng đồng dịch phim, làm phụ đề cho các chương trình nước ngoài đồng loạt dừng hoạt động sau khi Công điện 38 được ban hành cho thấy tác động rõ rệt của các biện pháp siết chặt quản lý, xử phạt vi phạm bản quyền. Trung tướng Lê Xuân Minh, Cục trưởng Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (Bộ Công an) nhấn mạnh, trước sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ mới hiện nay, nhất là trí tuệ nhân tạo (AI), việc bảo vệ bản quyền tác giả, các dữ liệu trên không gian mạng phải chặt chẽ hơn để ứng phó kịp thời, khẩn trương với những thách thức mới.

"Khi hoạt động bảo hộ được thực hiện tốt, các tác giả sẽ có điều kiện và động lực để phát huy sức sáng tạo của mình. Đồng thời, bảo vệ bản quyền cũng là để giải quyết tốt hơn quyền lợi của người xem trên môi trường số thông qua việc phát hiện, đánh giá và xử lý các hành vi vi phạm trên không gian mạng liên quan đến bản quyền tác giả", Trung tướng Lê Xuân Minh nhấn mạnh.

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, ông Trần Hoàng - Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả (Bộ VHTTDL) thông tin: Trong thời gian tới, Cục Bản quyền tác giả sẽ phối hợp chặt chẽ với Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao tăng cường các hoạt động quản lý và thực thi pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan trên môi trường số. Trọng tâm trước mắt là đẩy mạnh công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức về bảo vệ bản quyền trên không gian mạng; đồng thời tăng cường kiểm tra, giám sát, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, nhất là trong các đợt cao điểm. Song song đó, cơ quan chức năng sẽ tiếp tục phối hợp hoàn thiện hệ thống pháp luật để theo kịp những vấn đề mới phát sinh trong môi trường số và các vụ việc vi phạm xuyên biên giới.

Bà Phạm Thị Kim Oanh, Phó Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả cho biết, việc Chính phủ Việt Nam và các cơ quan liên quan kiên quyết ngăn chặn vi phạm bản quyền cho thấy quyết tâm chính trị mạnh mẽ; đồng thời thể hiện sự chung tay của toàn xã hội trong xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, đề cao tinh thần tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ. Môi trường số vừa mở ra cơ hội lớn khi giúp các chủ thể quyền dễ dàng khai thác, phổ biến tác phẩm đến công chúng một cách nhanh chóng và thuận tiện, nhưng cũng chính sự thông thoáng này cũng khiến các hành vi xâm phạm bản quyền diễn ra một cách tinh vi và có chủ đích hơn.

"Để có thêm nhiều sản phẩm sáng tạo phục vụ công chúng, điều quan trọng là phải tôn trọng các nhà sáng tạo nội dung và nhà đầu tư. Họ đã bỏ ra nhiều công sức, trí tuệ và nguồn lực tài chính để tạo nên các sản phẩm văn hóa. Nếu người tiêu dùng tiếp tục tiếp tay cho các kênh vi phạm bản quyền, môi trường đầu tư trong lĩnh vực sáng tạo sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng, làm giảm sức hút đối với các nhà đầu tư", bà Phạm Thị Kim Oanh nêu rõ. ■

Doanh nghiệp, cá nhân không được sử dụng phần mềm lậu

Cục Bản quyền tác giả (Bộ VHTTDL) vừa ban hành văn bản số 314/BQTG-QL&HTQT nhằm triển khai thực hiện Công điện số 38/CĐ-TTg ngày 5.5.2026 của Thủ tướng Chính phủ về việc tập trung chỉ đạo thực hiện quyết liệt các giải pháp đấu tranh, ngăn chặn và xử lý hành vi xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ.

Tại văn bản này, Cục Bản quyền tác giả đề nghị các tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân cần chủ động rà soát, đảm bảo tuân thủ nghiêm túc các quy định của pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan trong các hoạt động chuyên môn và nghiệp vụ.

Cơ quan quản lý đề nghị các đơn vị không sử dụng các chương trình máy tính không có bản quyền, không được khai thác, sử dụng trái phép quyền tác giả và quyền liên quan đối với các loại hình tác phẩm, cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình và chương trình phát sóng.

NAM ANH

TỪ *NHÀ CỦA PAO* ĐẾN *MƯA ĐỎ*:

Khi sản phẩm văn hóa đánh thức điểm đến

● **LÊ TIÊN LONG**

Từ điện ảnh, âm nhạc đến những câu chuyện được kể bằng ngôn ngữ số, sản phẩm văn hóa đang mở thêm những lối đi giàu sức hút cho du lịch. Khi một bộ phim, một MV hay một biểu tượng nghệ thuật chạm được vào cảm xúc công chúng, điểm đến phía sau nó không còn chỉ là phong cảnh, mà trở thành không gian của ký ức, trải nghiệm và khát vọng khám phá. Đó cũng là gợi mở quan trọng để công nghiệp văn hóa Việt Nam tạo nên những "câu chuyện đủ mạnh", giúp di sản, danh thắng và bản sắc Việt bước ra thị trường bằng sức hấp dẫn bền sâu.

"Nhà của Pao" ở làng văn hóa Lũng Cẩm, Hà Giang, nổi tiếng sau bộ phim "Chuyện của Pao"

Những miền đất bước ra từ phim ảnh

Khán giả châu Á đang "phát sốt" với bộ phim Hàn Quốc *Dưới bóng điện hạ (The King's Warden)* của đạo diễn Jang Hang-jun. Bộ phim phá kỷ lục phòng vé tại Hàn Quốc, đạt doanh thu 107 triệu USD, nhưng điều đáng chú ý hơn nằm ở hiệu ứng ngoài rạp chiếu: Vùng Cheongnyeongpo heo hút, nơi gắn với câu chuyện vị vua bị lưu đày trong lịch sử, bỗng trở thành điểm đến được săn tìm. Một bộ phim thành công đã kéo theo một dòng khách mới, biến địa danh tưởng như xa lạ thành không gian trải nghiệm văn hóa.

Đó không phải hiện tượng cá biệt. Từ lâu, "nghệ thuật thứ bảy" đã có khả năng đánh thức những vùng đất: *Chúa tể của những chiếc nhẫn* đưa du khách tìm đến "làng Hobbit" ở New Zealand; *Hạ cánh nơi anh* khiến đảo Jeju, Taean hay làng Iseltwald bên hồ Brienz, Thụy Sĩ trở thành điểm hẹn của người hâm mộ... Khi một cảnh phim chạm vào cảm xúc công chúng, bối cảnh phía sau không còn là phông nền, nó trở thành ký ức, thành nơi người xem muốn đặt chân đến để chạm vào câu chuyện mình từng rung động.

Ở Việt Nam, hiệu ứng ấy cũng đã nhiều lần xuất hiện. Sau *Kong: Đảo Đầu lâu* năm 2017, Ninh Bình đón thêm lượng khách lớn; những dãy núi đá vôi, đầm Vân Long, vùng đất Hoa Lư hiện lên trên màn ảnh với vẻ hùng vĩ, lạ mắt, đủ sức gợi tò mò cho cả du khách quốc tế lẫn người Việt. Trước đó, *Chuyện của Pao* đã góp phần đưa Hà Giang đến gần hơn với khán giả, để rồi "nhà của Pao" trở thành một điểm dừng chân quen thuộc. Năm 2015, *Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh* lại mở ra một cách gọi đầy thơ mộng cho Phú Yên: "Xứ sở hoa vàng trên cỏ xanh" - một cụm từ sống rất lâu trong trí nhớ của giới trẻ.

Nhưng hiệu ứng từ phim ảnh thường có vòng đời ngắn. Ninh Bình dù giữ lại các cụm lều thổ dân theo bối cảnh phim *Kong* để phục vụ du khách, rồi cũng phải để chúng phai dần theo thời gian. Một bộ phim dù ăn khách đến đâu, sau vài năm vẫn có thể lùi vào ký ức nếu địa phương không kịp biến hiệu ứng ban đầu thành sản phẩm du lịch có chiều sâu.

Năm 2025, trong dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh, thành công của *Địa đạo* góp thêm sức hút cho khu di tích Củ Chi; *Mưa đỏ* cũng đưa nhiều du khách về Thành cổ Quảng Trị, tìm lại dấu tích của những năm tháng chiến tranh khốc liệt. Tiếc rằng, mong muốn giữ lại bối cảnh chiến trường Thành cổ để phục vụ tham quan đã không thể thực hiện. Nhìn sang Trung Quốc, chỉ riêng phim trường Hoành Điếm ở Chiết Giang đã tạo ra những tour trải nghiệm hấp dẫn, khiến du khách sẵn sàng móc hầu bao. Bài học ấy cho thấy, văn hóa có thể kéo du lịch, nhưng muốn giữ được họ thì cần nhiều hơn một cơn sốt nhất thời.

Để mỗi điểm đến có một câu chuyện

Những hiệu ứng từ phim ảnh, âm nhạc, MV hay các sản phẩm giải trí đại chúng cho thấy một hướng đi đáng chú ý trong phát triển công nghiệp văn hóa. Khi Việt Nam đặt mục tiêu đến năm 2030 các ngành công nghiệp văn hóa đạt tốc độ tăng trưởng bình quân khoảng 10%/năm, đóng góp khoảng 7% GDP, câu chuyện không còn dừng ở việc làm ra một bộ phim hay một sản phẩm nghệ thuật ăn khách. Vấn đề lớn hơn là làm thế nào để mỗi sản phẩm văn hóa có thể mở thêm không gian kinh tế, kéo du lịch, nâng giá trị di sản và góp phần quảng bá hình ảnh quốc gia.

Thực tế, một số địa phương đã bắt đầu đi theo hướng này. Nhiều tỉnh, thành chủ động mời nghệ sĩ, ê kíp sáng tạo đến ghi hình, quay MV tại các danh thắng, không gian văn hóa đặc sắc. Sau MV của nhóm nhạc Bond tại vịnh Hạ Long, đảo Mắt Rồng được nhiều khán giả biết đến hơn. Khi MONO ra mắt MV *Open Your Eye,* hình ảnh núi Mắt Thần, hay còn gọi là núi Mắt Thủng ở Cao Bằng, nhanh chóng tạo nên làn sóng tìm kiếm, check-in... Những ví dụ ấy cho thấy sức lan tỏa của văn hóa đại chúng có thể mở đường rất nhanh cho du lịch, nhất là với công chúng trẻ.

Nhưng các hiệu ứng này vẫn còn khá đơn lẻ. Một MV thường chỉ nóng trên môi trường số trong vài tháng. Một cảnh quay đẹp có thể tạo tò mò nhất thời, nhưng rất khó giữ chân du khách nếu phía sau nó không có thêm trải nghiệm, dịch vụ, câu chuyện và cách tổ chức phù hợp. Công chúng hôm nay bị cuốn vào xu hướng rất nhanh, rồi cũng quên rất nhanh. Vì vậy, cái khó của ngành văn hóa và du lịch là phải duy trì được dòng chảy sáng tạo đủ mạnh, đủ đều và đủ hấp dẫn để liên tục nuôi dưỡng nhu cầu khám phá.

Muốn làm được điều đó, Việt Nam cần một "vũ trụ truyện kể" của riêng mình. Đó là kho tàng chất liệu từ lịch sử, huyền sử, di sản, danh nhân, phong tục, làng nghề đến đời sống đương đại; được chọn lọc, phát triển thành sách, phim, ảnh, MV, chương trình biểu diễn, tour trải nghiệm, sản phẩm số... Mỗi câu chuyện phải bám vào một vùng đất, một di sản, một biểu tượng cụ thể, để khi công chúng yêu thích sản phẩm văn hóa, họ có lý do tìm đến địa điểm ngoài đời thực. Cảnh đẹp có thể khiến người ta dừng mắt, nhưng câu chuyện mới khiến họ muốn ở lại, muốn hiểu, muốn chia sẻ.

Tất nhiên, để có sản phẩm đủ sức lan tỏa cần đầu tư bài bản. Không thể chỉ trông vào vài cảnh quay đẹp, vài gương mặt nổi tiếng hay vài chiến dịch quảng bá ngắn ngày. Sản phẩm phải có chất lượng nghệ thuật, có khả năng thương mại, có ngôn ngữ gần với công chúng, đồng thời biết tận dụng nền tảng số và mạng xã hội. Hợp tác quốc tế cũng là hướng quan trọng, nhất là khi các địa phương muốn đưa hình ảnh của mình ra ngoài biên giới. Làm cùng các nhà sản xuất, nghệ sĩ, ê kíp có năng lực sẽ giúp sản phẩm vừa hấp dẫn hơn, vừa tăng cơ hội tiếp cận thị trường rộng hơn.

Nhưng sức hút ấy chỉ có giá trị lâu dài khi được chuyển hóa thành sản phẩm du lịch cụ thể, có trải nghiệm, dịch vụ và cách kể chuyện phù hợp với công chúng hôm nay. Điều quan trọng là các địa phương phải trở thành "đồng tác giả" trong từng kế hoạch. Nếu mỗi nơi nhìn nhận khác nhau, làm theo phong trào, thiếu đầu mối điều phối, hiệu ứng sẽ dễ tan nhanh. Cũng không nên dàn trải, thấy nơi nào đẹp cũng đưa vào quảng bá. Cần chọn những hình ảnh, sự kiện, không gian có tính biểu tượng cao, đúng thời điểm, đúng câu chuyện và đúng nhóm công chúng. Du khách hôm nay không đến chỉ vì một địa điểm đẹp, họ đến vì ở đó có điều để kể, để nhớ và để mang về trong trải nghiệm của mình. ■

Phim điện ảnh *Một thời ta đã yêu* chuẩn bị ra rạp

Đầu tuần qua tại TP.HCM, phim điện ảnh *Một thời ta đã yêu* có buổi công chiếu với sự góp mặt của ê kíp đoàn phim và nhiều nghệ sĩ. Tác phẩm xoay quanh bộ ba Bảo, Quỳnh và Toàn, do Quốc Huy, Phát Đạt, Quỳnh Thy, Quốc Trường đảm nhận. Lấy bối cảnh một thành phố biển những năm 2000, phim mở ra từ rung động đầu đời của Bảo ở tuổi 18 trước Quỳnh, một cựu người mẫu trưởng thành, quyến rũ. Từ mối quan hệ nhiều xáo động giữa ba nhân vật, câu chuyện dần dẫn đến những lựa chọn sai lầm, những tổn thương âm ỉ và cả những hệ lụy đeo bám Bảo trong nhiều năm sau đó.

Không chỉ khai thác màu sắc tình yêu hoài niệm, thơ mộng, *Một thời ta đã yêu* còn đi sâu vào những rạn nứt gia đình, khoảng cách giữa kỳ vọng của cha mẹ và lựa chọn riêng của con cái. Những mất mát đến muộn, những vết thương không dễ gọi tên tạo nên lớp cảm xúc lắng lại cho bộ phim.

Sau buổi công chiếu, *Một thời ta đã yêu* sẽ có các suất chiếu sớm từ 18h ngày 14.5, trước khi khởi chiếu chính thức từ ngày 15.5 tại các cụm rạp trên toàn quốc.

HỒNG HẠNH

Những nhịp cầu chưa thể nối đôi bờ dân sinh

● ĐỨC HOÀNG

Nhiều cây cầu có vốn đầu tư hàng chục đến hàng trăm tỉ đồng tại Đà Nẵng đã hoàn thành từ nhiều năm nay nhưng vẫn chưa thể đưa vào sử dụng do thiếu đường dẫn đồng bộ. Thực trạng "cầu chờ đường" kéo dài không chỉ gây lãng phí nguồn lực đầu tư công mà còn đẩy người dân vào cảnh đi lại tạm bợ, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông.

Cầu Tây An 1 và Tây An 2 hoàn thiện từ hơn 2 năm trước đến giờ vẫn "đắp chiếu"

Cầu xong, đường chưa tới

Theo rà soát, trên địa bàn TP Đà Nẵng hiện có 18 công trình cầu đã hoàn thành hoặc cơ bản hoàn thiện phần xây lắp nhưng vẫn chưa thể khai thác. Điểm nghẽn chủ yếu nằm ở khâu giải phóng mặt bằng và thiếu vật liệu thi công như đất, cát, đá, khiến đường dẫn không thể triển khai đồng bộ với phần cầu.

Điển hình là cầu Tây An 1 và Tây An 2, thuộc tuyến đường tránh lũ kết hợp phát triển đô thị tại xã Nam Phước. Dự án được triển khai từ tháng 4.2020, có tổng mức đầu tư khoảng 250 tỉ đồng, trước đây do UBND huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam cũ làm chủ đầu tư.

Hai cây cầu là hạng mục trọng điểm trên tuyến dài hơn 4km, kết nối khu vực Nam Phước với các vùng lân cận, liên thông quốc lộ 1A và quốc lộ 14H. Dù phần cầu đã hoàn thiện từ hơn 2 năm trước, hệ thống đường dẫn đến nay vẫn chưa được làm đồng bộ. Tại hiện trường, khu vực hai đầu cầu vắng bóng công nhân, máy móc; các điểm đấu nối còn dang dở. Người dân muốn qua lại phải đi đường vòng hoặc men theo lối tạm, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông.

Cùng cảnh "cầu xong, đường chưa tới", tại xã Xuân Phú, cầu Trà Đình bắc qua sông Bà Rén có tổng vốn hơn 50 tỉ đồng, hoàn thành từ năm 2020 nhưng đến nay vẫn chưa thể khai thác chính thức. Do chưa có đường dẫn, địa phương phải làm lối bê tông tạm cao khoảng 6m để người dân lên cầu. Con dốc dựng đứng, mặt đường lổn nhổn đá sỏi khiến việc đi lại rất nguy hiểm, nhất là vào những ngày mưa. Nhiều người phải dắt bộ xe máy qua cầu, không ít trường hợp bị ngã do trơn trượt.

Bà Nguyễn Thị Tài, sinh năm 1964, trú thôn Trà Đình 2 cho biết, ngày nào bà cũng phải dắt xe lên dốc mới qua được cầu; trời mưa thì không dám đi. Nếu đi đường vòng, quãng đường xa thêm khoảng 20km, trong khi học sinh vẫn phải qua lại tuyến này hằng ngày. Theo bà, đã có nhiều người bị ngã, thậm chí gãy tay, gãy chân khi đi qua đoạn đường tạm.

Thôn Trà Đình 2 hiện có hơn 70 hộ với khoảng 300 nhân khẩu, bị bao bọc bởi các nhánh sông. Trước đây, người dân phải đi đò hoặc qua cầu phao. Khi cầu mới được xây dựng, ai cũng kỳ vọng việc đi lại sẽ thuận tiện hơn, nhưng đến nay thực tế vẫn chưa thay đổi đáng kể.

Ông Lê Quang Khánh, Phó Chủ tịch UBND xã Xuân Phú cho biết, công trình trước đây do Ban Quản lý dự án đầu tư và xây dựng huyện Quế Sơn cũ làm chủ đầu tư. Sau khi sáp nhập, cuối tháng 12.2025, UBND TP Đà Nẵng đã giao địa phương tiếp nhận. Hiện xã đang hoàn thiện thủ tục để sớm triển khai thi công đường dẫn hai đầu cầu.

Tình trạng tương tự cũng diễn ra tại cầu Tam Giang bắc qua sông Trường Giang, thuộc xã Núi Thành. Công trình có tổng mức đầu tư hơn 150 tỉ đồng, khởi công từ năm 2017, dự kiến hoàn thành năm 2018. Tuy nhiên, sau nhiều lần gia hạn, phần đường dẫn vẫn chưa hoàn thiện, trong khi phần cầu đã xong từ nhiều năm trước.

Trước thực tế cầu cũ xuống cấp nghiêm trọng, có nguy cơ đổ sập, trong khi đây là tuyến độc đạo nối trung tâm xã với khu vực ven biển, địa phương đã kiến nghị cho phép sử dụng cầu mới. Dịp Tết Nguyên đán vừa qua, xã phải làm đường dẫn tạm để người dân lưu thông, dù công trình chưa được nghiệm thu.

Yêu cầu sớm chấm dứt cảnh "cầu chờ đường"

Thực trạng nhiều cây cầu đã hoàn thành nhưng nhiều năm vẫn chưa thể đưa vào sử dụng đang đặt ra bài toán lớn về hiệu quả đầu tư công. Những công trình từng được kỳ vọng mở lối giao thông, phục vụ dân sinh, cứu hộ, cứu nạn lại trở thành những khối bê tông "nằm chờ", chưa phát huy được giá trị.

Theo UBND TP Đà Nẵng, nguyên nhân chủ yếu đến từ vướng mắc trong bồi thường, giải phóng mặt bằng; thiếu nguồn vật liệu thi công cùng với sự vào cuộc chưa thật quyết liệt ở một số địa phương. Nhiều dự án được triển khai từ trước thời điểm sáp nhập đơn vị hành chính, sau đó phải chuyển giao chủ đầu tư, khiến quá trình tiếp nhận, hoàn thiện thủ tục kéo dài, ảnh hưởng đến tiến độ chung.

Trước tình trạng này, UBND TP Đà Nẵng yêu cầu các Sở, ngành và địa phương khẩn trương hoàn thiện đường dẫn của các công trình cầu, phấn đấu đưa vào sử dụng trong năm 2026. Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng Trần Nam Hưng đã chỉ đạo các chủ đầu tư phối hợp với đơn vị liên quan rà soát toàn bộ dự án, xác định rõ khối lượng còn lại, tiến độ thực hiện, nhu cầu mặt bằng và nguồn vật liệu.

Thành phố yêu cầu làm rõ từng điểm nghẽn, xây dựng lộ trình xử lý và kế hoạch giải ngân cụ thể. Đối với các nhà thầu yếu kém, nếu không đáp ứng yêu cầu tiến độ, sẽ xem xét chấm dứt hợp đồng, tránh để công trình tiếp tục kéo dài, làm giảm hiệu quả đầu tư. Các đơn vị thi công cũng phải tổ chức lại tiến độ, tăng nhân lực, tăng ca, tăng kíp; thường xuyên kiểm tra, giám sát việc huy động nguồn lực để bảo đảm hoàn thành theo thời gian yêu cầu.

Sớm đưa các công trình vào khai thác không chỉ để tránh lãng phí ngân sách, mà còn đáp ứng nhu cầu đi lại thiết yếu của người dân. Nếu những điểm nghẽn không được tháo gỡ kịp thời, các cây cầu trăm tỉ vẫn tiếp tục nằm chờ, còn người dân vẫn phải đi đường vòng, men theo lối tạm. Đó là nghịch lý khó chấp nhận trong phát triển hạ tầng giao thông. ■

Từ vùng đất lửa, lan tỏa tinh thần đổi mới

Sáng qua 12.5, Bộ CHQS tỉnh Quảng Trị tổ chức lễ phát động phong trào thi đua "Đổi mới sáng tạo, phát triển khoa học, công nghệ, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh" trong lực lượng vũ trang tỉnh. Theo đó, phong trào được triển khai để cụ thể hóa các chủ trương của Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và Quân khu 4 về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Đây là bước đi quan trọng nhằm nâng cao chất lượng thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng địa phương trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ.

Mục tiêu của phong trào là nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy về khoa học, công nghệ và chuyển đổi số; xây dựng cơ quan số, đơn vị số, quân nhân số gắn với phong trào "Bình dân học vụ số"; phát triển nguồn nhân lực công nghệ thông tin trong lực lượng vũ trang tỉnh. Cùng với đó là đẩy mạnh ứng dụng công nghệ vào chỉ huy, điều hành, quản lý bộ đội, cải cách hành chính quân sự, nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, xây dựng chính quy và quản lý kỷ luật.

Bên cạnh nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, các cơ quan, đơn vị trong lực lượng vũ trang tỉnh cũng được định hướng tăng cường tham gia phòng, chống thiên tai, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn, bảo vệ môi trường, xây dựng khu vực phòng thủ vững mạnh; qua đó góp phần giữ vững ổn định chính trị, tạo nền tảng cho phát triển kinh tế - xã hội gắn với củng cố quốc phòng, an ninh trên địa bàn.

Phong trào được triển khai từ năm 2026 đến năm 2030, chia thành hai giai đoạn. Ngay sau lễ phát động, đại diện các cơ quan, đơn vị đã ký kết giao ước thi đua, thể hiện quyết tâm hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu đề ra.

Dịp này, Bộ CHQS tỉnh Quảng Trị trao Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng cho Đại tá Trương Như Ý, Phó Chính ủy Bộ CHQS tỉnh, vì có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua "Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát trên phạm vi cả nước trong năm 2025"; đồng thời khen thưởng nhiều tập thể, cá nhân có thành tích trong đợt thi đua chào mừng bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031.

Các đơn vị ký kết giao ước thi đua

VĨNH QUÝ

TỪ CÂU CHUYỆN CỦA CA SĨ, DIỄN VIÊN MIU LÊ:

Khi hào quang che mờ giới hạn đạo đức

● THẢO NGUYÊN

Thông tin ca sĩ, diễn viên Miu Lê bị phát hiện có liên quan đến việc sử dụng trái phép chất ma túy đang gây xôn xao dư luận. Nhưng phía sau ồn ào của showbiz là câu chuyện đầy trăn trở: Lối sống dễ dãi, buông thả của một bộ phận người trẻ trước những cuộc vui độc hại. Khi cảm xúc nhất thời, hào quang và cám dỗ lấn át giới hạn pháp luật, đạo đức, bài học về bản lĩnh sống, kỹ năng tự bảo vệ mình và vai trò đồng hành của gia đình lại trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.

Thiếu bản lĩnh trước hào quang và cám dỗ

Miu Lê, tên thật Lê Ánh Nhật, là gương mặt quen thuộc của điện ảnh và âm nhạc, từng được yêu mến bởi hình ảnh trẻ trung, năng động cùng lượng người hâm mộ đông đảo. Vì vậy, thông tin cô bị cho là có liên quan đến việc sử dụng trái phép chất ma túy lập tức gây xôn xao. Một nghệ sĩ đang có sức hút bỗng trở thành tâm điểm của câu chuyện tiêu cực; không chỉ danh tiếng cá nhân bị ảnh hưởng, mà các dự án nghệ thuật, ê kíp sản xuất, nhà đầu tư và công chúng cũng bị kéo vào vòng hệ lụy. Đặc biệt, trong thời điểm bộ phim *Đại tiệc Trăng máu 8* vẫn đang chiếu rạp, dư luận càng quan tâm hơn đến trách nhiệm xã hội của nghệ sĩ.

Liên quan đến vụ việc, ông Đặng Trần Cường - Cục trưởng Cục Điện ảnh (Bộ VHTTDL) cho biết, bộ phim đã được cấp giấy phép phân loại theo đúng quy định của Luật Điện ảnh 2022. Cơ quan chức năng hiện vẫn xác minh, làm rõ mức độ liên quan của diễn viên đối với hành vi sử dụng trái phép chất ma túy; khi có kết luận chính thức, sẽ đánh giá mức độ ảnh hưởng để xem xét xử lý trên cơ sở Quy tắc ứng xử của người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật do Bộ VHTTDL ban hành.

Cách phản hồi của cơ quan quản lý cho thấy sự thận trọng cần thiết trước một vụ việc nhạy cảm. Nhưng phía sau ồn ào ấy là câu hỏi rộng hơn: Vì sao không ít người trẻ, kể cả những người có danh tiếng, tiền bạc và sự nghiệp, vẫn dễ bị cuốn vào những cuộc vui nguy hiểm?

Trong thời đại số, người nổi tiếng có thể được tung hô rất nhanh, nhưng cũng có thể bị kéo xuống chỉ sau một scandal. Lịch làm việc dày đặc, sự soi xét của dư luận, áp lực giữ hình ảnh và sức hút với công chúng khiến nhiều nghệ sĩ rơi vào trạng thái căng thẳng kéo dài. Dù vậy, áp lực không thể là lý do để tìm đến chất kích thích.

Đáng lo hơn, khi người nổi tiếng mắc sai lầm, tác động xã hội không dừng ở phạm vi cá nhân. Nghệ sĩ có sức ảnh hưởng lớn, nhất là với thanh thiếu niên. Mỗi phát ngôn, lối sống, cách hành xử của họ đều có thể tác động đến người hâm mộ. Vì thế, khi một nghệ sĩ vướng bê bối ma túy, điều bị tổn thương lớn nhất chính là niềm tin của công chúng.

Nghệ sĩ có quyền sống đời sống riêng, nhưng đã là người của công chúng thì không thể tách rời trách nhiệm xã hội. Một bộ phim là công sức của hàng trăm con người. Khi diễn viên chính vướng bê bối, cả ê kíp sẽ phải gánh chịu hệ lụy: Doanh thu bị ảnh hưởng, kế hoạch truyền thông đảo lộn, khán giả nảy sinh tâm lý tẩy chay. Dù nghệ thuật cần được nhìn nhận bằng giá trị tác phẩm, nhưng công chúng cũng rất khó tách rời tác phẩm khỏi hình ảnh người nghệ sĩ.

Nghệ sĩ chỉ được tôn trọng khi giữ được chuẩn mực sống

Câu chuyện của Miu Lê vì thế không dừng ở một scandal cá nhân. Nó gợi ra điều đáng suy nghĩ về lối sống của một bộ phận người trẻ hôm nay: Dễ bị cuốn theo cảm xúc, ham tận hưởng, thiếu kỹ năng kiểm soát bản thân và coi nhẹ hậu quả.

Đằng sau nhiều vụ việc liên quan đến ma túy là sự thiếu bản lĩnh để nói "không". Có người bị lôi kéo bởi bạn bè, có người tò mò, có người muốn thể hiện độ chịu chơi, cũng có người chìm đắm vào để trốn chạy thực tại. Nhưng dù bắt đầu từ lý do nào, kết cục thường là sự tổn thương sâu sắc cho bản thân, gia đình và xã hội.

Ma túy hôm nay cũng không còn xuất hiện với hình ảnh cũ kỹ, dễ nhận diện như trước. Chúng có thể được ngụy trang dưới nhiều hình thức mới, len vào quán bar, karaoke, tiệc tùng, khiến không ít người trẻ mất cảnh giác và coi nhẹ mức độ nguy hiểm. Nhưng bản chất của chất kích thích không thay đổi: Bào mòn ý chí, làm lệch chuẩn hành vi và có thể phá hủy tương lai chỉ trong một thời gian rất ngắn.

Xã hội hiện đại mở ra nhiều cơ hội, đồng thời đặt người trẻ trước vô số cám dỗ. Trưởng thành không đơn thuần là có tài năng hay khát vọng, mà là biết tự bảo vệ mình trước lời rủ rê, áp lực bạn bè và những thú vui độc hại. Có những phút bốc đồng phải trả giá bằng nhiều năm sự nghiệp, thậm chí bằng cả tương lai. Với nghệ sĩ, bài học ấy càng khắc nghiệt hơn: Khán giả có thể yêu mến họ vì tài năng, nhưng sự tôn trọng chỉ bền khi người của công chúng giữ được chuẩn mực sống.

Nhìn rộng hơn, đây cũng là hồi chuông cảnh báo với gia đình và nhà trường. Giáo dục người trẻ hôm nay cần đi xa hơn việc truyền đạt kiến thức: Phải giúp các em có kỹ năng sống, biết kiểm soát "cái tôi" và đủ bản lĩnh trước cám dỗ. Tuổi trẻ có thể thử sai, nhưng không phải sai lầm nào cũng còn đường quay lại. Ma túy là một trong những giới hạn tuyệt đối không được vượt qua.

Chia sẻ về vấn đề này, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông nhấn mạnh: "Nghệ sĩ mất danh tiếng có thể gây tiếc nuối cho công chúng. Nhưng điều đáng sợ hơn là khi những vụ việc như vậy vô tình tạo nên sự chai lì cảm xúc trong xã hội, khiến người ta xem bê bối như điều bình thường của giới giải trí. Không thể có một nền văn hóa lành mạnh nếu công chúng dần quen với những lệch chuẩn đạo đức".

Từ câu chuyện Miu Lê, điều cần thiết không phải là hả hê hay công kích cá nhân, mà là nhìn thẳng vào những lệch chuẩn đang len vào lối sống của một bộ phận người trẻ. Hào quang, tiền bạc hay sự nổi tiếng không thể che chắn ai trước hậu quả của sai lầm. Giữa vô số cám dỗ của đời sống hiện đại, bản lĩnh biết dừng lại, sự tỉnh táo và trách nhiệm với tương lai mới là điểm tựa để người trẻ không đánh mất mình. ■

Ê kíp phim "Đại tiệc Trăng máu 8" trong một sự kiện quảng bá. Từ ồn ào liên quan đến nghệ sĩ trẻ, câu chuyện trách nhiệm của người nổi tiếng và bản lĩnh của người trẻ trước cám dỗ tiếp tục được đặt ra **Ảnh: ITN**

Cái giá... *(Tiếp theo trang 1)*

Điều khiến dư luận day dứt là nhiều người trong số đó từng rất được yêu mến, có sức ảnh hưởng lớn và sở hữu sự nghiệp mà không ít người mơ ước.

Từ Miu Lê, Chi Dân, Andrea Aybar đến nhà thiết kế Nguyễn Công Trí hay diễn viên Trần Hữu Tín, điểm chung là họ đều từng đứng dưới ánh đèn sân khấu, có "fan", danh tiếng và nhiều cơ hội nghề nghiệp. Nhưng chỉ sau một scandal liên quan đến ma túy, tất cả đã sụp đổ tức thì. Đó là sự khắc nghiệt của đời sống nghệ thuật hiện đại, công chúng có thể nâng một nghệ sĩ lên rất cao, nhưng cũng quay lưng rất nhanh khi niềm tin bị phản bội.

Ma túy không còn là câu chuyện "ăn chơi sa ngã" đơn giản như cách nhiều người từng nghĩ. Các chuyên gia y tế đã nhiều lần cảnh báo, đây là chất gây lệ thuộc trực tiếp lên não bộ, làm suy giảm khả năng kiểm soát hành vi và cảm xúc. Nguy hiểm hơn, nhiều người bắt đầu không phải với ý định trở thành con nghiện. Chỉ một lần thử trong tiệc tùng, một cuộc vui quá đà hay tâm lý tò mò cũng có thể mở ra vòng xoáy khó thoát.

Với nghệ sĩ, cái giá phải trả nặng nề hơn rất nhiều. Họ mất sự nghiệp, mất hình ảnh đã kỳ công gây dựng suốt nhiều năm. Một vai diễn bị cắt bỏ, một chương trình bị ảnh hưởng, một bộ phim lao đao doanh thu, hàng loạt đối tác và ê kíp chịu thiệt hại dây chuyền. Có người phải trả giá bằng án tù, có người gần như biến mất khỏi đời sống nghệ thuật sau scandal.

Đáng lo hơn cả là tác động xã hội từ những vụ việc ấy. Trong thời đại mạng xã hội, nghệ sĩ không còn chỉ là người biểu diễn trên sân khấu. Họ hiện diện mỗi ngày trên TikTok, YouTube, Facebook, Instagram và có sức ảnh hưởng trực tiếp tới lối sống của giới trẻ. Nhiều thanh thiếu niên học theo thần tượng từ cách ăn mặc, phát ngôn đến cách tận hưởng cuộc sống.

Khi một nghệ sĩ vướng ma túy, hệ lụy vì thế không dừng ở scandal cá nhân. Nó dễ tạo ra nhận thức lệch lạc rằng chất cấm gắn với sự nổi loạn, hào nhoáng hay những cuộc vui của giới giải trí. Đó là điều nguy hiểm, bởi ảnh hưởng xấu đôi khi không đến từ lời cổ xúy trực tiếp, mà từ chính hình ảnh mà người nổi tiếng tạo ra.

Bởi vậy, nghệ sĩ càng nổi tiếng càng không thể xem nhẹ trách nhiệm xã hội của mình. Tài năng có thể đưa họ đến với công chúng, nhưng lối sống và sự tự giữ mình mới quyết định họ đứng được bao lâu trong lòng khán giả. Công chúng hôm nay không còn nhìn nghệ sĩ qua một bài hát hay vai diễn. Họ cũng nhìn vào cách nghệ sĩ sống, ứng xử và đối diện với trách nhiệm cộng đồng.

Một nghệ sĩ có thể mắc sai lầm nghề nghiệp và vẫn có cơ hội sửa sai. Nhưng khi liên quan đến chất cấm, niềm tin thường là thứ mất đi khó lấy lại nhất. Sau mỗi scandal ma túy, điều bị phá hủy không chỉ là danh tiếng của một cá nhân, mà còn là hình ảnh của môi trường nghệ thuật và niềm tin mà công chúng từng dành cho thần tượng của mình. ■

"Quả ngọt" từ đào tạo trẻ

● NGỌC NGUYỄN

Oh ngày 14.5, U17 Việt Nam sẽ bước vào trận đấu quyết định tấm vé đến World Cup với đối thủ mạnh U17 UAE. Nếu giành chiến thắng, đội sẽ có cơ hội đến Qatar dự ngày hội lớn của bóng đá trẻ thế giới. Dù kết quả trận đấu ra sao, hành trình của thầy trò HLV Cristiano Roland thời gian qua vẫn mang đến một tín hiệu tích cực cho bóng đá Việt Nam, đó là thành công của một đội tuyển trẻ không đến từ may mắn, mà là kết quả của quá trình đầu tư dài hạn cho đào tạo trẻ từ các CLB cùng sự quan tâm của các cấp, ngành, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam.

Các cầu thủ U17 quốc gia đều trưởng thành từ các lò đào tạo bóng đá danh giá Ảnh: VFF

Chức vô địch U17 Đông Nam Á 2025, cuộc tiếp kiến của Thủ tướng Lê Minh Hưng dành cho toàn đội, cùng màn trình diễn giàu năng lượng tại sân chơi châu lục đã cho thấy bóng đá trẻ Việt Nam đang dần đi đúng hướng. Và phía sau tập thể U17 Việt Nam hôm nay là dấu ấn rất rõ của những "lò" đào tạo trẻ như Hà Nội FC, PVF hay Thể Công - Viettel. Đó cũng là lời khẳng định rằng, CLB nào kiên trì đầu tư cho đào tạo trẻ, CLB ấy sẽ sớm hay muộn thu về "quả ngọt".

"Xương sống" của U17 Việt Nam

Nhìn vào danh sách đội tuyển U17 Việt Nam dự Giải U17 châu Á 2026, có thể thấy rõ sự áp đảo của những trung tâm đào tạo trẻ hàng đầu cả nước. Trung tâm đào tạo trẻ Hà Nội FC đóng góp 6 cầu thủ, PVF đóng góp 6 cầu thủ và Thể Công - Viettel đóng góp 4 cầu thủ.

Điều đáng nói không chỉ nằm ở số lượng. Đây đều là những cầu thủ giữ vai trò quan trọng trong lối chơi của U17 Việt Nam, từ tổ chức phòng ngự, chuyển đổi trạng thái cho tới triển khai tấn công. Sự tự tin, tư duy chiến thuật và nền tảng thể lực của họ cho thấy dấu ấn rất rõ của môi trường đào tạo chuyên nghiệp.

Trong nhiều năm, bóng đá Việt Nam từng loay hoay với câu chuyện "được mùa" ở một vài lứa cầu thủ rồi nhanh chóng hụt hơi. Nhưng đội tuyển U17 hiện tại lại mang đến cảm giác khác. Họ không phụ thuộc vào một cá nhân nổi bật, mà sở hữu tính tổ chức và sự đồng đều hiếm thấy. Đó chính là sản phẩm của những hệ thống đào tạo được xây dựng bài bản suốt nhiều năm.

Ở Hà Nội FC, thành tích của các đội trẻ gần như đã trở thành thương hiệu. Đội U19 Hà Nội giữ kỷ lục 7 lần vô địch quốc gia, trong khi U21 Hà Nội cũng có tới 6 lần đăng quang. Thành công ấy không đến từ một lứa cầu thủ đặc biệt, mà từ việc CLB này xây dựng được hệ thống tuyển chọn rộng khắp cả nước. Những năm qua, Hà Nội FC liên tục mở rộng mạng lưới vệ tinh, tuyển chọn cầu thủ từ nhiều địa phương rồi đưa những gương mặt tiềm năng nhất về trung tâm đào tạo để rèn luyện. Khi nguồn cầu thủ trẻ ngày càng dồi dào, Hà Nội FC thậm chí rơi vào tình trạng "thừa" nhân sự chất lượng.

Để giải quyết bài toán ấy, đội bóng Thủ đô không để cầu thủ trẻ "mòn" trên ghế dự bị. Họ chủ động đăng ký đội hình B thi đấu ở giải hạng Ba, hạng Nhì hoặc cho các CLB khác mượn cầu thủ để tích lũy kinh nghiệm. Chính cơ chế ấy giúp nhiều cầu thủ trẻ trưởng thành nhanh hơn trước khi bước lên đội một hay các đội tuyển quốc gia.

Trong khi đó, Tập đoàn Viettel cũng chú trọng đầu tư cho công tác đào tạo trẻ. Trung tâm đào tạo trẻ của Thể Công - Viettel gây ấn tượng bằng một triết lý đào tạo giàu tính kỷ luật và hiện đại. Trung tâm đào tạo của đội bóng áo lính được xây dựng theo mô hình bóng đá Đức tại Yên Xuân (Hà Nội), với cơ sở vật chất quy mô trên diện tích hơn 18 ha. Điểm đặc biệt của Viettel nằm ở triết lý "4 tiêu chí" là văn hóa, kỷ luật, thể lực và chuyên môn. Ở đây, cầu thủ trẻ không chỉ được dạy chơi bóng mà còn được rèn nhân cách, ý thức nghề nghiệp và kiến thức pháp luật để tránh xa tiêu cực.

Không khó để nhận ra dấu ấn ấy ở những cầu thủ U17 Viettel hiện diện trong đội U17 Việt Nam. Nguyễn Mạnh Cường cao 1m82, Lê Trọng Đại Nhân cao 1m80… Thể hình tốt hơn, tư duy chơi bóng hiện đại hơn là điều mà bóng đá Việt Nam luôn hướng tới trong nhiều năm qua. Đằng sau những thông số ấy là cả một quy trình tuyển chọn khắt khe. Viettel tổ chức tuyển sinh trên toàn quốc, từ Sơn La, Thanh Hóa tới TP.HCM, Lâm Đồng… Các cầu thủ nhí phải trải qua hàng loạt bài kiểm tra từ thể hình, thể lực, kỹ thuật, EQ tới y học thể thao. Đặc biệt, năng khiếu chiếm tới 60% tổng điểm tuyển chọn.

Điều đó cho thấy đào tạo trẻ hiện nay không còn là câu chuyện "tìm vài em đá hay", mà đã trở thành một quy trình khoa học, chuyên nghiệp và có chiều sâu.

Khi đào tạo trẻ là nền tảng sống còn

Bóng đá Việt Nam từng nói rất nhiều về đào tạo trẻ. Nhưng trong thực tế, không phải CLB nào cũng đủ kiên nhẫn theo đuổi con đường này.

Đầu tư cho đào tạo trẻ là hành trình tốn kém, mất nhiều năm và chưa chắc mang lại thành công tức thì. Một lứa cầu thủ có thể cần 7-10 năm rèn luyện mới trưởng thành. Không ít đội bóng vì áp lực thành tích đã chọn cách mua sắm cầu thủ thay vì xây dựng hệ thống đào tạo dài hạn. Thế nhưng, hành trình của U17 Việt Nam hôm nay lại cho thấy một điều ngược lại đó là CLB nào kiên trì với đào tạo trẻ thì cuối cùng vẫn sẽ được đền đáp.

Không phải ngẫu nhiên mà Hà Nội FC, PVF hay Thể Công - Viettel luôn là những đơn vị đóng góp nhiều cầu thủ nhất cho các đội tuyển trẻ quốc gia. Họ sở hữu cơ sở vật chất tốt, hệ thống tuyển trạch rộng khắp, giáo án hiện đại và đặc biệt là môi trường cạnh tranh lành mạnh cho cầu thủ trẻ phát triển. Quan trọng hơn, những CLB này không xem đào tạo trẻ là phần việc "cho có", mà coi đó là nền tảng sống còn của đội bóng. Ở nhiều nền bóng đá phát triển, thành công của đội tuyển quốc gia luôn bắt đầu từ các học viện CLB. Nhật Bản, Hàn Quốc hay châu Âu đều đi theo mô hình ấy. Và bóng đá Việt Nam rõ ràng cũng không thể đi con đường khác.

Việc đội tuyển U17 Việt Nam giành chức vô địch Đông Nam Á rồi tiếp tục tạo dấu ấn ở sân chơi châu Á cho thấy khoảng cách của bóng đá trẻ Việt Nam với khu vực đang dần được thu hẹp. Nhưng để những thành công ấy không chỉ là "điểm sáng nhất thời", bóng đá Việt Nam cần nhiều hơn nữa những CLB dám đầu tư dài hạn cho đào tạo trẻ.

Bởi suy cho cùng, một đội tuyển quốc gia mạnh sẽ không thể tồn tại nếu phía dưới không có những "mạch nguồn" liên tục cung cấp tài năng. U17 Việt Nam có thể giành chiến thắng trước U17 UAE để có cơ hội giành vé dự World Cup, hoặc cũng có thể phải dừng bước trước đối thủ mạnh hơn. Nhưng điều quan trọng hơn cả là bóng đá Việt Nam đang dần nhìn thấy con đường đúng cho tương lai.

Từ những cầu thủ trẻ hôm nay, người hâm mộ có quyền hy vọng về một thế hệ mới giàu khát vọng, được đào tạo bài bản và đủ sức cạnh tranh ở những sân chơi lớn hơn. Và phía sau hành trình ấy chính là những "lò lửa" đào tạo trẻ đang âm thầm gieo hạt, để rồi một ngày hái được những "quả ngọt" cho bóng đá Việt Nam. ■

U17 nữ dừng bước

Đối đầu với đội U17 nữ Australia tại vòng tứ kết VCK U17 nữ châu Á 2026, U17 nữ Việt Nam đã thi đấu nỗ lực nhưng không thể tạo nên bất ngờ trước đối thủ được đánh giá vượt trội về thể hình, thể lực và chuyên môn. Thầy trò HLV Masahiko Okiyama chấp nhận dừng bước sau thất bại với tỷ số 0-2.

Với kết quả này, U17 nữ Việt Nam khép lại hành trình tại VCK U17 nữ châu Á 2026 ở vòng tứ kết. Dù chưa thể tiến sâu hơn, nhưng những kinh nghiệm tích lũy được từ giải đấu sẽ là hành trang quý giá để các cầu thủ trẻ tiếp tục trưởng thành và hướng tới tương lai. **S.V**

Futsal nữ duy trì vị trí thứ 11 thế giới

FIFA vừa công bố bảng xếp hạng futsal nam và nữ thế giới năm 2026. Đây sẽ là cơ sở để xác định nhóm hạt giống tại lễ bốc thăm Olympic trẻ futsal sắp tới. Ở nội dung futsal nữ, đội tuyển futsal nữ Việt Nam được cộng thêm 8,36 điểm và tiếp tục duy trì vị trí thứ 11 thế giới. Đây là tín hiệu tích cực, cho thấy sự ổn định và duy trì vị thế của futsal nữ Việt Nam trên đấu trường quốc tế.

Theo bảng xếp hạng mới nhất, Brazil tiếp tục dẫn đầu thế giới ở cả futsal nữ và futsal nam. Tại bảng xếp hạng futsal nữ, sáu vị trí dẫn đầu không thay đổi so với lần công bố tháng 12.2025, lần lượt là Brazil, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Argentina, Italia và Nhật Bản.

NGỌC NGUYỄN

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM TẠI ASIAN CUP 2027:

Thử thách lớn và niềm tin tạo bất ngờ

● **VĨNH HY**

Lá thăm tại VCK Asian Cup 2027 đã đưa đội tuyển Việt Nam vào bảng E cùng những đối thủ đầy duyên nợ và giàu sức mạnh là Hàn Quốc, UAE cùng đội thắng trong cặp play-off giữa Lebanon và Yemen. Với thầy trò HLV Kim Sang-sik, đây vừa là thử thách lớn về bản lĩnh và đẳng cấp, vừa là cơ hội khẳng định vị thế ở sân chơi hàng đầu châu lục. Đặc biệt, màn tái ngộ giữa HLV Kim Sang-sik với đội tuyển quê hương Hàn Quốc hứa hẹn trở thành điểm nhấn đáng chờ đợi nhất của bảng đấu.

Đội tuyển Việt Nam và HLV Kim Sang-sik sẽ có cuộc đối đầu đặc biệt với đội tuyển Hàn Quốc

Bảng E được xem là bảng đấu không hề dễ dàng đối với thầy trò HLV Kim Sang-sik, nhưng cũng mở ra cơ hội để "Những chiến binh sao vàng" tiếp tục khẳng định vị thế và bản lĩnh ở sân chơi lớn nhất châu Á.

Trong số các đối thủ, Hàn Quốc rõ ràng là thử thách lớn nhất. Đại diện "xứ Kim chi" sở hữu dàn cầu thủ đẳng cấp hàng đầu châu lục, nhiều ngôi sao đang thi đấu tại châu Âu cùng nền tảng chiến thuật hiện đại và giàu kinh nghiệm thi đấu quốc tế. Với thực lực hiện tại, đội tuyển Việt Nam bị đánh giá thấp hơn đáng kể trước Hàn Quốc và mục tiêu khả dĩ nhất có lẽ là chơi một trận đấu kỷ luật, hạn chế bàn thua và tích lũy thêm kinh nghiệm.

Trong khi đó, UAE là đối thủ khó chịu nhưng không phải không có cơ hội tạo bất ngờ. Những năm gần đây, bóng đá UAE duy trì sự ổn định và thường xuyên góp mặt ở các giải đấu lớn của châu lục. Tuy nhiên, đội tuyển Việt Nam từng nhiều lần gây khó khăn cho UAE trong quá khứ, trong đó có chiến thắng 1-0 tại Vòng loại thứ hai World Cup 2022. Nếu duy trì được lối chơi phòng ngự phản công hợp lý cùng tinh thần thi đấu quyết tâm, đoàn quân của HLV Kim Sang-sik hoàn toàn có thể hướng tới mục tiêu giành điểm.

Đối với Lebanon hoặc Yemen, đây được xem là những đối thủ "vừa miếng" hơn với đội tuyển Việt Nam. Cả hai đội đều không sở hữu lực lượng vượt trội và có trình độ tương đối cân bằng với bóng đá Đông Nam Á. Đây sẽ là trận đấu mang ý nghĩa then chốt trong cuộc cạnh tranh vé đi tiếp của đội tuyển Việt Nam.

Điểm tích cực cho "Những chiến binh sao vàng" nằm ở thể thức thi đấu của Asian Cup 2027. Theo đó, ngoài hai đội đứng đầu mỗi bảng, bốn đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất cũng sẽ giành quyền vào vòng 1/8. Điều này giúp cơ hội vượt qua vòng bảng của đội tuyển Việt Nam trở nên rộng mở hơn nếu có được kết quả thuận lợi trước UAE và Lebanon hoặc Yemen. HLV Kim Sang-sik khẳng định, toàn đội sẽ có sự chuẩn bị kỹ lưỡng để hướng tới mục tiêu tạo dấu ấn tại giải đấu.

Trong số ba đối thủ của đội tuyển Việt Nam tại VCK Asian Cup 2027, màn so tài với Hàn Quốc chắc chắn là trận đấu nhận được nhiều sự chú ý nhất. Đây là dịp đặc biệt để HLV Kim Sang-sik đối đầu đội tuyển quê hương trên cương vị thuyền trưởng của "Những chiến binh sao vàng". Dù vậy, HLV Kim Sang-sik vẫn thể hiện sự tự tin trước cuộc tái ngộ đầy duyên nợ này. Nhà cầm quân người Hàn Quốc khẳng định ông hoàn toàn tin tưởng vào tinh thần chiến đấu cũng như sự tiến bộ của đội tuyển Việt Nam trong thời gian qua.

"Dù tôi mang dòng máu Hàn Quốc, nhưng trên cương vị HLV trưởng đội tuyển Việt Nam, tôi đánh giá cao sự chuẩn bị và tinh thần của các cầu thủ. Đúng là Hàn Quốc rất mạnh, nhưng nếu chuẩn bị kỹ lưỡng, tôi tin chúng ta sẽ làm tốt. Trước đây U23 Việt Nam cũng từng có kết quả tốt trước Hàn Quốc và giành chiến thắng. Nếu đội tuyển quốc gia chuẩn bị tốt, chúng ta hoàn toàn có thể vượt qua họ", HLV Kim Sang-sik chia sẻ.

Nhà cầm quân sinh năm 1976 cho biết, ông muốn truyền tinh thần tự tin từ những thành công của các đội trẻ Việt Nam trong thời gian gần đây cho các học trò ở đội tuyển quốc gia. "Tôi muốn lấy tinh thần từ những chiến thắng của lứa U23 để truyền sự tự tin cho các cầu thủ. Đội tuyển Việt Nam sẽ đối đầu với Hàn Quốc bằng sự tự tin cao nhất và tôi tin đội sẽ chơi tốt", ông Kim nhấn mạnh. "Đây sẽ là một trận đấu khó khăn cho đội tuyển Việt Nam. Tuy nhiên, các cầu thủ của chúng ta đã trưởng thành rất nhiều. Nếu có sự chuẩn bị tốt, chúng ta có thể chơi sòng phẳng và đạt kết quả khả quan trước đối thủ này", chiến lược gia người Hàn Quốc khẳng định.

Trong lịch sử đối đầu, đội tuyển Việt Nam mới chỉ một lần đánh bại Hàn Quốc. Đó là chiến thắng 1-0 trên sân Mỹ Đình tại vòng loại Asian Cup 2004, sau khi thua 0-5 ở lượt đi. Ở lần đối đầu gần nhất tại FIFA Days tháng 10.2023, đội tuyển Việt Nam dưới thời HLV Philippe Troussier đã để thua đậm 0-6 trước đội bóng "xứ Kim chi". Trận đấu đó cho thấy khoảng cách lớn về trình độ, tốc độ và khả năng tổ chức chiến thuật giữa hai đội.

Bên cạnh màn tái ngộ giữa HLV Kim Sang-sik và đội tuyển quê hương, trận đấu này còn thu hút sự chú ý bởi cuộc đối đầu thú vị của "song Son" là Nguyễn Xuân Son và Son Heung-min. Dĩ nhiên, rất khó để đặt Xuân Son cạnh đội trưởng tuyển Hàn Quốc về đẳng cấp, kinh nghiệm hay danh tiếng. Son Heung-min hiện là ngôi sao hàng đầu châu Á từng nhiều năm thi đấu đỉnh cao tại châu Âu. Tuy nhiên, sự xuất hiện của Nguyễn Xuân Son vẫn mang đến nhiều kỳ vọng cho hàng công đội tuyển Việt Nam. ■

TIN THỂ THAO

Cờ vua thi đấu Olympiad 2026

Đội tuyển cờ vua Việt Nam sẽ cử lực lượng gồm nhiều kỳ thủ trẻ góp mặt thi đấu Giải vô địch đồng đội thế giới - Olympiad 2026, giải đấu diễn từ ngày 15 - 28.9 tại Uzbekistan, thu hút hơn 200 đội trên toàn thế giới.

Đội hình tham dự có Bành Gia Huy, Đầu Khương Duy, Đặng Hoàng Sơn, Phạm Trần Gia Phúc, Dương Vũ Anh (nam), Võ Thị Kim Phụng, Bạch Ngọc Thùy Dương, Nguyễn Thị Mai Hưng, Nguyễn Hồng Anh, Nguyễn Bình Vy (nữ). Trong số này, các kỳ thủ Bành Gia Huy, Đầu Khương Duy, Phạm Trần Gia Phúc là những gương mặt trẻ của cờ vua Việt Nam đã tham gia nhiều giải quốc tế và đạt được các kết quả chuyên môn tốt.

L.H

Vật bãi biển giành 2 HCV thế giới

Tại Giải vật bãi biển thế giới 2026 vừa diễn ra ở Đà Nẵng, các đô vật Việt Nam đã xuất sắc giành được 2 HCV, 1 HCB và 3 HCĐ, nhờ thành tích của các đô vật nữ. Hai tấm HCV của đội được mang về nhờ công của Đỗ Ngọc Linh (hạng 50kg nữ) và Đặng Thị Linh (hạng 70kg nữ). Trong khi đó ở hạng cân trên 70kg nữ, Nguyễn Thị Linh mang về tấm HCB duy nhất cho Việt Nam. Với các nội dung nam, tuyển thủ chủ nhà Việt Nam thi đấu không thành công. Chúng ta lần lượt góp mặt ở hạng cân 70kg, 80kg, 90kg và trên 90kg nhưng không có gương mặt nào đạt huy chương.

Giải vật bãi biển thế giới sẽ diễn ra 5 chặng trong năm 2026, các chặng tiếp theo sẽ diễn ra tại Croatia (tháng 5), Georgia (tháng 6), Azerbaijan (tháng 8) và Hy Lạp (tháng 9).

H.L

Cử tạ thi đấu giải châu Á

Tại Giải cử tạ vô địch châu Á 2026 diễn ra đến ngày 16.5 ở Ấn Độ, cử tạ Việt Nam góp mặt 5 lực sĩ là Trần Minh Trí, Nguyễn Hoài Hương, Quàng Thị Tâm, Lại Gia Thành và Nguyễn Thị Thu Trang. Trong số các tuyển thủ dự giải, Trần Minh Trí là niềm hy vọng lớn nhất, lực sĩ này từng gây bất ngờ khi giành tấm HCV tổng cử (318kg) hạng cân 67kg nam tại giải châu Á 2025. Ban huấn luyện đội cho biết, các gương mặt của đội đã có sự chuẩn bị chuyên môn thời gian qua.

Giải châu Á năm nay là cơ hội quý giá để từng lực sĩ kiểm tra phong độ của mình, cũng như nắm bắt thêm thông tin các đối thủ, nhằm hướng tới ASIAD 20 vào tháng 9 tới tại Nhật Bản.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Hàn Quốc ra mắt "Cẩm nang ứng phó thảm họa cho người nước ngoài"

Quận Jung, Seoul (Hàn Quốc) vừa ra mắt "Cẩm nang ứng phó thảm họa cho người nước ngoài", trở thành địa phương đầu tiên tại Hàn Quốc có hướng dẫn riêng cho cư dân và du khách quốc tế khi xảy ra khẩn cấp.

Sáng kiến được đưa ra trong bối cảnh khách quốc tế đến Hàn Quốc tăng mạnh, đạt gần 4,8 triệu lượt trong quý I năm nay, tăng 23% so với cùng kỳ 2025. Là khu vực tập trung nhiều khách sạn và điểm du lịch lớn, quận Jung đối mặt yêu cầu cấp thiết nâng cao năng lực ứng phó khẩn cấp cho người nước ngoài.

KHẢ HÂN

Thêm hai ca dương tính hantavirus

Giới chức y tế cho biết hai hành khách vừa được sơ tán khỏi du thuyền MV Hondius đã có kết quả xét nghiệm dương tính với virus hantavirus, trong bối cảnh chiến dịch di tản đang bước vào giai đoạn cuối tại cảng Tenerife (Tây Ban Nha). Hai ca bệnh gồm một công dân Pháp và một người Mỹ, trong đó người Pháp được xác nhận có tình trạng sức khỏe xấu đi. Trước đó, một số hành khách đã được đưa về Hà Lan và Australia bằng các chuyến bay y tế đặc biệt.

Tuy nhiên, giới chức khẳng định hantavirus có khả năng lây truyền giữa người với người thấp hơn nhiều so với Covid -19.

MINH ANH

Hé lộ bí ẩn 1.500 năm tại Vạn Lý Trường Thành

● **P.MINH**

Vạn Lý Trường Thành đang trở thành tâm điểm của một dự án khảo cổ học mới tại Bắc Kinh, khi các nhà nghiên cứu Trung Quốc lần đầu triển khai chương trình khảo sát chuyên sâu tập trung vào những đoạn đầu của công trình được xây dựng từ thời Bắc Tề (550-577).

Vạn Lý Trường Thành đang trở thành tâm điểm của một dự án khảo cổ học mới tại Bắc Kinh

Đây là dự án khảo cổ đầu tiên của Bắc Kinh dành riêng cho giai đoạn đầu của Vạn Lý Trường Thành, đồng thời đánh dấu bước tiến trong ứng dụng công nghệ không phá hủy vào nghiên cứu di sản. Khác với các cuộc khai quật thường được tiến hành khi di tích đứng trước nguy cơ bị xâm hại hoặc phục vụ xây dựng, dự án lần này được triển khai theo hướng nghiên cứu chuyên sâu. Các nhà khảo cổ chủ động chọn địa điểm, xác định mục tiêu và lập kế hoạch khảo sát nhằm nghiên cứu toàn diện cấu trúc, chức năng và vai trò lịch sử của các đoạn thành cổ xây dựng từ hàng nghìn năm trước.

Nằm ở quận Changping (Bắc Kinh), di tích Vạn Lý Trường Thành được chọn vì nơi đây từng là shubao - một dạng đồn trú quân sự thời cổ đại. Theo các chuyên gia, các công sự này đóng vai trò quan trọng trong hệ thống phòng thủ cổ đại, vừa là nơi đóng quân, vừa dùng để quan sát và kiểm soát các tuyến đường qua núi.

Shang Heng, Trưởng dự án và nghiên cứu viên tại Viện Khảo cổ học Bắc Kinh cho biết, các pháo đài này thường được xây tại những tuyến đường chiến lược dọc Vạn Lý Trường Thành, cung cấp bằng chứng quan trọng để nghiên cứu hệ thống phòng thủ quân sự cổ đại. Di tích nằm ở khu vực hiểm trở, bao quanh bởi núi dốc và rừng rậm, đoạn tường thành chạy theo hướng tây nam, còn khu doanh trại được bố trí ở phía đông nam.

Các nhà nghiên cứu cho rằng việc lựa chọn vị trí này thể hiện tư duy quân sự hiệu quả và khả năng tận dụng địa hình của người xưa, giúp vừa quan sát các tuyến đường quan trọng vừa tăng cường phòng thủ tự nhiên. Theo nhóm khảo cổ, khu đồn trú rộng khoảng 800m², tuy không lớn nhưng có giá trị nghiên cứu cao do còn lưu giữ tương đối rõ dấu tích hệ thống quân sự thời Bắc Tề. Trước đây, nghiên cứu về Vạn Lý Trường Thành chủ yếu tập trung vào thời Minh, trong khi các giai đoạn sớm hơn vẫn còn thiếu dữ liệu khảo cổ chi tiết.

Trong giai đoạn khảo sát ban đầu, nhóm nghiên cứu đã phân tích vật liệu xây dựng và xác định niên đại sơ bộ của công trình. Đoạn tường được xây bằng đá tự nhiên xếp chồng, kỹ thuật phổ biến ở các phần Vạn Lý Trường Thành trước thời Minh. Đây là đặc điểm giúp phân biệt với các giai đoạn sau, khi công trình được gia cố bằng gạch nung. Đáng chú ý, tại hiện trường còn phát hiện nhiều mảnh gạch có dấu vân tay của thợ thủ công cổ đại.

Theo các nhà khảo cổ, đây là kỹ thuật đặc trưng thời Bắc Tề. Thợ thủ công thường in dấu tay lên gạch trước khi nung, vừa để đánh dấu vừa phục vụ quy trình sản xuất vật liệu xây dựng. Việc phát hiện nhiều gạch loại này giúp quan trọng trong xác định niên đại công trình. Kết hợp với phương pháp carbon-14 trên vật liệu cháy trong lớp đất, các nhà nghiên cứu bước đầu cho rằng đoạn thành được xây vào thời Bắc Tề, cách đây gần 1.500 năm.

Điểm đáng chú ý của dự án là áp dụng công nghệ khảo cổ hiện đại nhằm hạn chế tác động lên di tích. Thay vì khai quật diện rộng, nhóm nghiên cứu sử dụng các phương pháp không phá hủy như quét laser mặt đất và radar xuyên đất (GPR) để khảo sát khu vực. Máy quét laser giúp tái tạo chính xác địa hình và bề mặt di tích, trong khi radar xuyên đất (GPR) có thể phát hiện biến đổi địa tầng ở độ sâu khoảng 8m. Nhờ tín hiệu phản xạ sóng điện từ, các nhà nghiên cứu có thể nhận diện dấu vết nền móng, đất nén, gạch đá hay cấu trúc chôn vùi mà không cần khai quật trực tiếp.

Theo các chuyên gia, đây là hướng tiếp cận đặc biệt phù hợp với những di tích quy mô lớn như Vạn Lý Trường Thành, nơi nhiều đoạn nằm ở địa hình hiểm trở hoặc đã xuống cấp theo thời gian. Vì vậy, khai quật truyền thống có thể làm tăng nguy cơ hư hại, trong khi công nghệ khảo cổ không phá hủy giúp giảm tác động lên di tích nhưng vẫn cung cấp dữ liệu quan trọng cho nghiên cứu. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Một thực tế đáng lo ngại

● **LAM SA**

Đằng sau những khoản đầu tư công nghệ hàng chục tỉ USD và lời hứa về "tương lai số", điều đáng lo nhất không phải là kinh tế, mà là một thế hệ trẻ đang bị kéo chặt vào màn hình điện thoại. TikTok không phải nền tảng từ thiện mà đó là cỗ máy kiếm tiền bằng sự chú ý và dữ liệu người dùng.

Càng khiến trẻ em lướt nhiều, ở lại lâu, nền tảng này càng thu lợi khổng lồ. Và đáng báo động nhất, trẻ em đang trở thành "nguồn tài nguyên" bị khai thác mạnh nhất trong cuộc chiến công nghệ hiện nay.

Theo nhiều báo cáo tại Thái Lan, trẻ em mới một tuổi đã dành hàng giờ mỗi ngày để xem màn hình. Học sinh tiểu học xuất hiện các dấu hiệu suy giảm khả năng tập trung, rối loạn chú ý và khó kiểm soát cảm xúc. Những video ngắn liên tục, âm thanh kích thích đang biến não bộ trẻ nhỏ thành "con nghiện" mà chính phụ huynh đôi khi cũng bất lực.

Ngày nay, điện thoại không còn chỉ là công cụ liên lạc. Với TikTok và các nền tảng tương tự, nó trở thành một "chiếc máy hút thời gian" cực kỳ hiệu quả. Chỉ cần vài cú vuốt, trẻ em có thể ngồi hàng giờ mà không nhận ra mình đang bị cuốn vào vòng lặp gây nghiện. Các thuật toán không quan tâm nội dung tốt hay xấu, miễn là giữ được người dùng ở lại lâu hơn.

Điều đáng lo ngại hơn là các quốc gia đang mở rộng cửa đón những tập đoàn công nghệ này, mà chưa có sự bàn thảo thấu đáo về những hệ lụy xã hội đi kèm. Trong khi trường học phải tịch thu điện thoại, phụ huynh kêu cứu vì con cái nghiện mạng xã hội, các cơ quan chức năng cảnh báo về thao túng trực tuyến, lừa đảo mạng và suy giảm khả năng tập trung, thì cùng lúc đó, hàng tỉ USD vẫn được chào đón để xây dựng hạ tầng phục vụ chính những nền tảng gây ra vấn đề.

Không ai phủ nhận lợi ích của kinh tế số. Công nghệ có thể tạo cơ hội việc làm, thúc đẩy thương mại điện tử và giúp quốc gia phát triển nhanh hơn. Nhưng phát triển không đồng nghĩa với việc đánh đổi tương lai thế hệ trẻ cho những thuật toán tối ưu hóa sự nghiện ngập.

Một xã hội khỏe mạnh không thể để trẻ em lớn lên cùng chiếc điện thoại trên tay và TikTok trong não bộ. Khi những đứa trẻ mất dần khả năng tập trung, ngại giao tiếp thực tế và sống phụ thuộc vào cảm giác kích thích liên tục từ mạng xã hội, đó không còn là câu chuyện giải trí nữa, đó là một cuộc khủng hoảng văn hóa và nhận thức.

Đã đến lúc nhìn thẳng vào sự thật rằng đây không chỉ là câu chuyện giải trí hay công nghệ. Đây là vấn đề xã hội mang tính thế hệ. Và nếu không có sự điều chỉnh kịp thời từ gia đình, nhà trường và chính sách công, cái giá phải trả sẽ không chỉ là vài giờ sử dụng điện thoại mỗi ngày, mà là tương lai nhận thức của cả một thế hệ. ■